

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Égész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt. 50 kr.
Egy hónapra 1 frt. 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap utána

II. év. Budapest, 1898, szerda, június 1-én. 150. szám.

Szesz és cukor a közjogban.

(p-d.) A kiegyezés tövises útján holnap újabb etappe elé kerül az ország. A Ház formális ülést tart s a kormány előterjeszti a kiegyezéssel kapcsolatos és szeptember elsején lejáró törvények meghosszabbítására vonatkozó javaslatát.

Holnaptól kezdve a gazdasági rovatok vezetői teljes joggal irhatják majd jelentéseikben, hogy a szesz meg a cukor „élénk”, „hangulata emelkedő”. Hogyne, hisz holnaptól kezdve a cukornak és a szesznek ugyanaz lesz a rangja a magyar közjog életében, mint az egész Japáné. Alkalmasint az fog kiderülni, hogy most a szeszen és cukron akarja a kormány eladni a kiegyezés garanciáit, amint hogy néhány héttel ezelőtt az bizonyosodott be, hogy Japánnal a Napkelet országával kötött kereskedelmi szerződés teszi tönkre Deák Ferencz nagy művét.

A politikai barometer sokkal megbízhatóbb annál a légsulymérőnél, amelynek mozgását mostanában a gazdák lesik sok aggodalommal: lesz-e eső, lesz-e szárazság. A politikai barometeren tisztára látni, hogy eső lesz, sőt hó-vihar, noha nem történt semmi és noha a törvénelem a holnapi napot egyáltalán nem fogja az emlékezetes dátumok sorába jegyezni.

Egyszerűen úgy áll a dolog, hogy lejár a törvény, mely a szesz-kontingens

felosztásáról intézkedik és lejár a törvény, amely a cukorkiviteli jutalmak nagyságát határozza meg. A beálló hézagot ki kell pótolni, mert a szeszgyár és a cukorgyár nem tud a közjoghoz és sehogyse tudná megérteni, hogy miért legyen hatása az osztrák obstrukciónak az ő kéménye füstölésére. A hézag kitöltésének pedig az a legegyszerűbb módja, hogy amíg az ország nem tudja tisztán áttekinteni a dolgok fejlődését, addig hosszabbítsuk meg ideiglenesen a meglevő törvényeket, amelyek ellen eddig se volt kifogása az országnak. Ez csak tiszta dolog. Meg kell még jegyezni azt is, hogy az egyik törvény nem is alkotó része a kiegyezésnek s azt 1888-ban az osztrákoktól teljesen függetlenül hozta meg az ország.

De hol van akkor a lapis offensionis? Az a botránkyó, amelytől nagyot bukdácsolnak a politikusok még akkor is, ha higgadt ember szemé még fiát se tudja felfedezni a lapis offensionisnak?

Ebben a szóban, hogy: „ideiglenesen.”

Szinte hallani már is a csatakiáltást: itt van a provizórium! Pedig mit mond a törvény? Mit ígért a kormány?

Azt hisszük, ép azoknak kellene legkevésbé köszörülni a torkukat, akik elvből is, politikai okokból is azt szeretnék, ha meghiusulna a kiegyezés.

Epen ő nekik lehet legkevésbé érdekük, hogy most döroljenek a provizórium ellen, hogy most is felvessék a kérdést: vajjon Ausztriában mi módon jönnek létre a korrespondáló intézkedések, alkotmányosan-e, vagy a 14. §. útján.

Mert dehogy van most szó provizóriumról. Az, amit a magyar politika mostanában provizóriumnak nevez, az a kiegyezés kérdése, a holnapi javaslatok pedig két alárendelt jelentőségű kérdésre vonatkoznak, olyan ügyekre, amelyekben sohse fordulhatna meg az önálló vámterület problémája. Azonfelül pedig tudni kellett az 1898: I. törvénycikk megalkotásakor, hogy a holnapi két törvényjavaslatra okvetellenül szükség lesz, mert azzal tisztában volt mindenki, hogy májustól szeptemberig még a legcsendesebb időben is alig végzi el az egész kiegyezést az alkotmányos gépezet. Azt tehát legalább is bajos mondani, hogy most szeszen és cukron akar elsikkadni az önálló vámterület. Nem is szólva arról, hogy ha az a két törvény meg nem hosszabbíttatnék, azért fennmaradna ez év végéig a status quo, csak épen a szesz- és cukorgyáraknak kellene szeptemberben megállniuk.

Ami pedig nem sokat használna az önálló vámterület népszerűségének.

Ennél is jóval fontosabb, hogy a dolgok mai állásában az önálló vámterület politikai barátinak is kerülniök

Testvérek közt.

— Kazanszky N. P. elbeszélése. —

Nehéz, olmos esőcsöppek kopogtatták a kocsis ablakát. A két utas unatkozva hallgatta az egyhangú kopogást, mely már kora reggel óta gyötörte őket és borús, levert hangulatot hozott a kis kocsiszakaszbá. Egyáltalán unták már az utazást. Minden falunál futyol a vonat, aztán lassabban gördül, esőköpenyes alakok futkosnak föl-alá, a vonat megáll, kiabálják az állomás nevéét, hogy meddig áll a vonat, utasok szállnak ki és be, kürtölnek, csöngetnek, egy zökkenés és többrendbeli hivatalos kiabálástól kísérve megindul a vonat. Hát nem rettentően unalmas mindez? S még mikor ér a vonat Pétervárra? Vaszilievics Gávri, teljes nevéen Osztrovszky Vaszilievics Gávri végre is megunt a nagy, nyomasztó csöndet és megszólalt lágy kedves hangján.

Higgye el, uram, a mi tartózkodásunknak és feszengésünknek semmi értelme sincs.

— Önnek igaza van, tökéletesen igaza van! Csak hogy erre előbb is gondolhattunk volna. Persze, hogy igaza van, ismételte, — de hát nem tudta ön ezt reggel? ... Miért várt ön délig?

— Nem jutott eszembe.

— Persze, nekem sem, mivel egyáltalán semmire sem gondoltam egész délelőtt.

A másik utas, Pavlovszky Kirilovics Gemjon, e szavak után közelebb húzódott Gávrihoz és minden bevezetés nélkül így szólt hozzá:

— Mit tart ön, uram, a testvéri szeretetről?

Vaszilievics Gávri furesa arcot vágott erre a különös kérdésre.

— Azt, felelte kisvártatva, hogy az anyai szeretet után a legszentebb és legerősebb szeretet.

— Hahaha! kacagott Kirilovics Szemjon, és szemé könnyeztek a nagy hahotától.

— Ön frivol, szolt sértődötten Gávri.

— Én, felelt Szemjon, nem vagyok frivol, csak tapasztalt. Tudja uram? Az én kacagásom akasztófahumorból fakadt. Látja, most már nem kacagok, de a szemeim azért könnyeznek ám.

— Mit tapasztalt ön, ami nevetségessé teszi ön előtt a testvéri szeretetet?

— Elmondjam? Csunya történet ám, nagyon csunya! Önnek nagyon rosszul esik majd végighallgatni.

— Mégis csak hadd hallom.

— Még kezdő-szobrász koromban történt, hogy a bátyám, aki magasrangú állami hivatalnok volt, megnősült és magához vett, mert a családjából csak mi ketten voltunk Péterváron; atyánk és többi testvéreink Pskovban laktak. Bátyám ezekkel a szavakkal vezettet be a házába: „Kzentul a mi körünkben fogsz lakni, itt teljesen otthonosan érezheted magadat. Feleségem, Alexandrovna Pulchéria szeretni fog, csak viseld magadat illendően. Ez a szoba a tied lesz, azaz hogy ebben fogsz aludni, mert a szoba nappal a gyerekeké. A szobáért tíz rubelt fizetsz egy hónapra. Ebédelni is nálunk fogsz; ebédet tizenkét rubelért kapsz, reggelit meg három rubelért. Összesen tehát huszonöt rubelt fizetsz hónaponként. Nem sok, mi? No, most rendben vagyunk. Azaz ... várj csak

... a Petrovna Marfa fia is ott alszik a te szobádban ... Őszintén szólva, uram, sokalltam a huszonöt rubelt. Végre is, tíz rubel egy hónapos ágyért ... épen nem kevés. Meg is mondtam Kirilovics Szergejnek: „Hallod-e, Szergej: sok lesz ám a huszonöt rubel.”

— Sok-e? — kérdezte megütközve.

— Sok bizony! Tudod, hogy most még szerény keresetem van, ötven-hatvan rubel egy hónapban; abból, azt is tudod, az esküvőre hazaküldött pénzre is kell tíz rubelt fizetnem minden hónapban, meg azonkívül is vannak tartozásaim ... Ha azért hoztál ide, hogy segíts rajtam ... akkor ... tíz rubel egy ágyért ...

— Nos? kérdezte szigorúan, visszafojtott haraggal.

— Sok, Kirilovics Szergej, nagyon sok. Akárhó megkapom öt rubelért ...

— Akárhó! kiáltott és már nem tartotta vissza haragját. Akárhó! Hát neked a bátyád háza akárhó! Mi? Tíz rubel. Egy kopekkel sem kevesebb! Érted? Akárhó ... azt mondja, akárhó ... Fiu, te nagyon elvete-mült vagy!

— Ném, Kirilovics Szergej, épen nem. Csak nem tudom, hogy miért fizessek a testvéremnek többet, mint másnak?

— Hát neked mindégy, hogy idegennél vagy-e, vagy a testvérednél? — szólott dühtől remegő hangon.

— Az nem mindégy, Szergej, nem mindégy. De csak nem kívánod, hogy minden hónapban fizess nekem öt rubelt — a testvéri szeretetről?

Kirilovics Szergej e szavak után

kell mindent, ami arra mutat, hogy a természetes kifejlést erőszakolják. Könnyű volt követelni a vámszövetség felbontását addig, amíg ez a felbontás lehetetlen volt, de ma, amikor szinte bekövetkezett már, akkor azzal a politikai higadtsággal kell afelé közeledni, amelyet a kérdés mögött rejlő nagy gazdasági érdekek méltán megkövetelnek. Kétszempontból is föltétlenül szükséges ez a tapintatosság.

Az önálló vámterület gazdasági következményeiért ma senki a felelősséget el nem vállalhatja. Ez az egyik szempont. A másik pedig az, hogy Magyarországnak minden körülmények között tisztán kell állania önmaga és Európa közvéleménye előtt. Be kell bizonyítania, hogy elment az engedékenység legszélsőbb határáig és meghozott minden áldozatot a békés kiegyenlítés kedvéért. Ha lehetséges a béke, örvendeni fogunk rajta; ha nem lehetséges, ha beáll a szakadás: akkor se mi leszünk azért felelősek.

Az osztrákok és az osztrák kormány elég szép sikerrel dolgoznak annak igazolásán, hogy Auszriát a felelősség. Miért akarnánk hát mi segítségükre sietni; miért akarnánk hát mi megmagyarázni nekik, hogy ők hamis nyomon járnak, miért akarnánk magunkra venni a felelősség súlyát?

Ne lövöldözzünk hát a kiegyezés öreg ügyüival a holnapi verebekre. Kár lenne a szeszt és a cukrot magyar közjogi tényezőkké tenni. Azok ne kíváncsozzanak rángemelésre, maradjanak meg a maguk hasznos, de nem politikai szerepükben.

A kiegyezés nagy vitáinak majd az őszszel érkezik el az idejük.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház délután tízenkét órákor ülést tart.

Konfliktus a magyar kormány és a bécsi nuntiatura között. Bécsből írják nekünk teljesen megbízható helyről, hogy a magyar kormány és a bécsi nuntius Taliani között komoly jellegű konfliktus támadt. Strossmayer a hírhedt diakavári bitoros-püspök már életében kívánván magához méltó magyar-ellenes utódról gondoskodni, kiszemelte erre a célra dr. Vorsák Engelbert kanonokot. Minthogy azzal a reménységgel nem igen kecsegtethette magát, hogy jelöltjét a magyar kormány, akreditálja, azalatt az ürügy alatt, hogy egyházmegyéje néhány községe a szerajevói érsekség fönhatósága alá tartozik, Stadler szerajevói érsekkel praesentáltatta. A római curia az ügyet szabályszerűen kiadta ad referendum a bécsi nuntiaturának, hogy két hét leforgása alatt referálja a korona netán való kifogásait. A nuntius két hét alatt nem referált semmit, ami természetes is, miután a magyar kormány az illegális módon történt felterjesztésről nem tudott s így nem is kifogásolhatta, tehát a római curia jóhiszeműen kinevezte Vorsákot diakavári coadjutorrá. A dolog talán ki sem pattan idejekorán, ha a diakavári püspökség hivatalos lapja közzé nem teszi, hogy Vorsák praecónisatiója az elmúlt áldozó-ésütörtökön lesz. A magyar kormányelnök innen tudta meg a ravaszul kieszelt tervet és nyomban a legerélyesebben elejét vette a törvénytelen beiktatásnak, amennyiben intézkedett a horvát bán útján, hogy az illegális praecónisatio ne történhessék meg. A beiktatás persze erre el is maradt. Az ügy most abban a stádiumban van, hogy a magyar kormány a külügyminiszterium útján fölvilágosítja a római curiát, hogy a bécsi nuntiatura akár tudatosan, akár szándéktalanul megsértette a magyar király jus placit-jét és félrevezette a vatikánt. Nem lehetetlen, hogy a Taliani-válatból egy második Agliardi-ügy nővi ki magát.

A szesz- és cukoradó. Holnap úgy a magyar, mint az osztrák képviselőházban benyújtják a szeszadóról és a cukorgyáraknak adandó premiumról szóló törvényjavaslatokat. A magyar képviselőház ugyanis holnap déli 12 órákor formális ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a javaslatok benyújtása lesz.

A Lepsényi-ügy. A néppárt még folyton azon tételődik, hogy milyen formában tegye szóvá a képviselőházban a Lepsényi megbotztatása ügyét. Mert hogy a képviselőház elé viszi, arra el van határozva, sőt arra is, hogy mindent el fog követni Lepsényi rehabilitására. Ez azonban aligha visz sikerre. Egyik munkatársunknak ugyanis alkalma volt a függetlenségi és nemzeti párt több előkelő tagjával beszélgetni a Lepsényi ügyről s illetve a néppárt akciójáról. A függetlenségi párt el van határozva arra, hogy teljes eréllyel utasítja vissza a néppártnak minden oly irányú akcióját, amely Lepsényi védelmére, illetőleg Olay Lajos és Pichler Győző képviselők ellen irányul. Különben is az a nézete a függetlenségi pártnak, hogy az egész ügy nem tartozik a képviselőház elé, mert a Lepsényi megtámadtatása a képviselőházon kívül történt s az illető képviselők tettükért a bíróságnak felelősek. Lepsényi már oda is terelte dolgát az illetékes fórum elé. Ebben az esetben pedig lesz alkalma a képviselőháznak véleményt mondani az egész ügyről, akkor, amidőn a bíróság a képviselőház két tagját a Háztól kikéri. Abban az esetben pedig, ha a néppárt Lepsényi immunitási jogának a megsértéseért kér elégtételt, úgy ez a képviselőház mentelmi bizottsága elé tartozik és a képviselőház nem tehet egyebet, mint hogy a bizottsághoz utasítsa az ügyet. Hiába hivatkoznék a néppárt e tekintetben praecedensekre, mert a múltban előfordult ehhez hasonló esetekben sem intézkedett külön a képviselőház. A letenyei választókerület tegnapi négyülésén tudvalevőleg pártkülönbség nélkül a választók óriási többsége azt határozta, hogy Lepsényinek a képviselőházból leendő kizáratása iránt nyújt be kérvényt. A négyülés vezérferfiái táviratilag arra kérték fel a függetlenségi pártot, hogy valamelyik tagja nyújtsa be ezt a kérvényt. A párt valamelyik tagja elvállalja ugyan a megbízatást, de egyszerűen felvilágosítja a jóhiszemű választókat, hogy a képviselőház ily esetekben nem zárhatja ki a képviselőt.

észéveszett haraggal hagyott a faképnél és berontott a szomszédaszobába - Alexandrovna Pulcheriához. Nem vártam meg, amíg kijöttek, hanem elmentem. Csak másnap tértem vissza. Bátyám nyugodt volt már, legföljebb egy kis bosszúság ha tüzelte belül.

— Hiába szemtelenkedtet ám tegnap, tíz rubelből egy kopeket sem engedek!

— Jól van, Szergej, legyen, ahogy akarod.

Öt hónapot töltöttem náluk, többé-kevésbé nyugodtan és kellemesen. Igyekeztem minél kevesebbet otthon lenni, mert Alexandrovna Pulcheria mindig talált valami kellemetlen témát, amivel megkeseríthette néhány órámat. Petrovna Marfa néni fia is került otthonát, amelyért öt rubelt fizetett hónaponként, mert a gyermekszobában, ahol aludtunk, nem lehetett megmaradni a lármától (a gyerekek lármáján kívül a varrógép is folyton zakatolt, ebben a sötétes szobácskában), a többi szobába meg csak benézni volt szabad.

Az első hónapban nem fizettem semmit, a második hónapban azonban harmincz rubelt adtam nekik, részben az elmúlt hónapért, részben pedig előre. Azután rosszabbra fordult a dologom. A keresetem megszűnt, adósságaimra azért mégis kellett fizetnem, így aztán négy hónapig nem tudtam Kirilovics Szergejnek fizetni: Alexandrovna Pulcheriának azonban adtam néhányszor pénzt, összesen vagy tíz rubelt.

Szergej az utolsó hónapban egészen elhidegült tőlem, mert nem tudtam neki fizetni. Érti ön, uram? A testvérem, aki minden hónapra öt rubelt kért tőlem külön a szeretetéért, elhidegült tőlem, mert nem tudtam neki meg-

fizetni ezt az illetéket. Az 5-ik hónap végén kategorikusan kijelentette, hogy a mig nem fizetek neki, addig ne lépjem át a küszöbét! Engedje meg, uram, ha ez nem erkölestenség, akkor nem tudom, hogy mi az? És a bátyám nem napszamos volt ám vagy muzsik, akiből a pálinka-mindén-jó érzést kiölt. Ő a finom osztályhoz tartozott, vezetőtagja volt jótékony intézeteknek és könyörtelen ostorozója a farkoknak és a szívteleneknek.

De ez még nem minden. Egy szegény rokonom, aki meghallotta a dolgot, magához vett. Nem pénzért, hanem hogy segítsen rajtam. És tudja, mit tett ekkor Kirilovics Szergej és Alexandrovna Pulcheria? Azt mondták, hogy egy gombostűmet sem adják ki, amíg nem fizetek nekik! És maguknál tartották minden ruhámat, még azokat is, amikre minden nap szükségem van. Egy zsebkendőt, egy gallért sem adtak ki, még a fűsűmet sem! És testvérek! Rokonok! Rokonaim a szegények, ahogyan tudtak, segítettek rajtam, Alexandrovna Pulcheria pedig telekürtölte minden rokonom és ismerősünk fülét azzal a hazugsággal, hogy én százhusz rubellel tartozom nekik, hogy egy kopeket sem fizettem, míg náluk laktam és egyébként is kigyöt-beküt kiáltott rám. Tellett bőven az 5 lelkének feneketlen mocsarából. Három hónap tel el, míg annyi pénzem volt, hogy fizethetem nekik. Mikor el akartam hozni hölmijaimat, a szekrényemet feltörve találtam. Minden össze-vissza hányva, leveleim szétszórva, közők a legkedvesebbek hiányzottak is. Ki feszítette föl és ki hányt szét mindent? Alexandrovna Pulcheria, a finom urihölgy.

Ez az én történetem, uram, minden

torztás nélkül. Ugy-e, most még szomorubb, mint azelőtt volt?

— Valóban, az ön története nagyon le-
verő, szinte hihetetlen is.

Ekkor a vonat megállt egy állomáson.

— Nem megyünk ki egy kis sétára? — kérdezte Szemjon. — Az idő nagyon kellemes már.

Kiléptek és a perront megkerülve az utcára mentek. Az eső régen elállt már, a felhők elvonultak és a nap melegen tüzött le.

— Nincs hát okom arra, kérdezte Kirilovics Szemjon, hogy keserűen kaczagjak, ha a testvéri szeretet szentségeiről és erős voltáról beszélnek?

— Nincs. Az ön itélete nagyon egyoldalu.

— Egyoldalú, egyoldalú! Hát nem a saját szenvedéseim át látja mindenki a világot? Én ezt a tapasztalatot szereztem a testvéri szeretetről, hát eszerint alakult róla a véleményem is. Ez csak jogos álláspont?

— Ahogy vesszük. Egyébként, higgye el, a Kirilovics Szergejék, hála Istennek, nagyon ritkák a jobb társadalmi osztályokban.

Csöngettek. Az utasok beszálltak Szemjon, a kocsiba lépve, kinyitotta az ablakot.

— Mit tesz ön? kérdezte Gávril, aké kellemetlenül érintett a kürtöböl kitóduló füst, melyet a szél bekergeszett az ablakon.

— Kinyitom az ablakot, hogy ne szívjuk tovább azt a levegőt, amelyben azt a történetet elmondtam. Most pedig, ha úgy tetszik, a megtisztult levegőben beszéljünk egészségesebb erkölcsű emberekről. Mondjuk, hogy azso-

A nemzeti párt nem foglalkozott még az ügyvel, de egyesek véleménye az, hogy az odiozus ügyet csak annyiban tárgyalhatja a képviselőház, amennyiben azt a házszabályok megengedik. Valószínű, hogy a párt egy-két tagja felszólal a képviselőházban, ha a néppárt szóvá teszi a dolgot, de a tárgyalás végeredményében legfeljebb csak annyi történhetik, hogy a képviselőház a mentelmi bizottság elé utasítja az ügyet.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő bizottság e hónap 28-dikán Erdély Sándor igazságügy-miniszter elnöklése alatt teljes ülést tartott. A következő kérdést vitatták meg:

„Az özvegyi haszonélvezet mely alakban és milyen terjedelemben tartassék fenn és kiterjesztessék-e a férjre is?”

A kérdéshez többen szólottak hozzá és végül Lányi Bertalan miniszteri tanácsos összegezte a vita eredményét. Eszerint két ellentétes elvi felfogás áll egymással. Az egyik Schwarcz Gusztáv előadó álláspontja, mely szerint az özvegyi jog tulajdonképpen a hitvesi öröklés egy formája; a másik álláspont pedig az, hogy az özvegyi jogban a férjet nevével szemben terhelő tartási és ellátási kötelezettség valósul meg.

A szóbeli tárgyalások. Bécsből jelentik: Holnapután összeülnek tanácskozássra az osztrák kvótaküldöttség tagjai, amely alkalommal meg fogják választani azt a hét kiküldöttet, akik a magyar kvótaküldöttség delegáltjaival a szóbeli tárgyalásokat fogják tárgyalni Bécsben.

KÜLFÖLD.

A bolgár fejedelem útja. A bolgár fejedelem — mint szófiai tudósítónk írja — nagynehezen rászánta magát arra, hogy visszatér országába. Nagy kérdés azonban, vajon sokáig marad-e szeretett népe között. Valószínű, hogy nem s a május 18-iki (ő-naptár szerint) katonai szemle után ismét megkezdi bolygását. De nem is a fejedelem visszatérése fontos, hanem az út, melyet választott. Ez egyszer ugyanis Athenen és Konstantinápolyon át tér vissza Szófiába és pedig azért, mert a szultán táviratilag rendelte maga elé, hogy szentpétervári útja előtt tanácskozhassék vele. Ezt akarja a hivatalos Bulgária elhítenni a világgal; az igazság azonban nem ez. A konstantinápolyi út okáról a legilletékesebb forrásból írhatom a következőt: Konstantinápolyban megtudták, hogy Ferdinand forró óhaja királylyá leendő proklamáltatása s hogy ez egyszer Sztoilov is bátorította. Megtudták azt is, hogy a bolgár fejedelem szentpétervári útja, melyet egy évig kellett halogatnia, ez óhaj megvalósításával van szoros kapcsolatban. A fejedelem megvan ugyanis győződve arról, hogy a sok áldozat, melyet az orosz érdekeknek hozott, az orosz cárt a királyság proklamálásának megengedésére fogják indítani. Amint a dolgokról a szultán értesült, azonnal tudomására hozta Ferdinand fejedelemnek, hogy látni akarja s épen azért, ha visszatér, vegye útját Konstantinápolyon keresztül. — Itt adta tudtára, hogy ha le nem mond terveiről, akkor vége szakad a jóbarátságoknak s a bolgárokkal úgy fog elbánni, amint elbánt a görögökkel. A bolgár kormány még egy érdekes kommentárt fűz Ferdinand fejedelem konstantinápolyi látogatásához. E szerint a fejedelem azért nem utazott Szerbián keresztül, mert az oroszok most rossz viszonyban vannak Szerbiával s kikerülésükkel is csak az oroszok iránt érzett mély rokonszenvének akart kifejezést adni, hogy szentpétervári látogatásának célját így is előmozdítsa.

Az osztrák helyzet.

Bécsi tudósítónk a következőket táviratozza nekünk az osztrák politikai helyzetről: Az osztrák parlamentben holnap kezdik meg újból az üléseket. Megbízható forrásból arról értesülök, hogy a parlament június 18-ig marad együtt. Gróf Thun miniszterelnök még abban az esetben sem intézkedik a ház feloszlátása, vagy az ülészak berekesztése iránt, ha a botrányok ezuttal is megisméltódnének. Jellemzi az osztrák politikai viszonyokat, hogy a Thun-kabinet vívmányának tekintik azt, hogy a magyar kormánnyal bizonyos időre megegyezésre tudott jutni.

Ez a megegyezés, a dolgok helyes bírálata szerint, tulajdonképpen nem más, mint egy ultimatum, amelyet báró Bánffy gróf Thunnak adott. Ez az ultimatum az osztrák miniszterelnöknek még egyszer időt enged arra, hogy szeptember elsejéig rendezett parlamenti viszonyokat teremtsen Ausztriában, mert akkor már egészen komolyan hozzá kellene fogni a kiegyezési javaslatok tárgyalásához. Ha nem sikerül gróf Thunnak az osztrák parlamentet munkaképessé tenni, le kell mondania a miniszterelnökségről. A jelenlegi politikai helyzet után ítélve, a lehető legvalószínűtlenebb az, hogy gróf Thun az osztrák parlamenttel bármiképpen is boldogulhasson. A belpolitikai helyzet rendkívül válságos.

Holnap valamennyi ellenzéki párt interpellációt intéz a kormányhoz a gráci közszegtanács feloszlátása miatt.

Az osztrák pénzügyminiszter ugyancsak holnap két törvényjavaslatot nyújt be. Az egyik a cukorfogyasztási adóról, a másik a hírlapbélyeg megszüntetéséről szóló törvényjavaslat. Ha a képviselőház a miniszter javaslatait elfogadja, úgy mind a két törvény ugyanabban az időben valószínűleg már a jövő évi január elsején lép életbe.

Az osztrák szociáldemokraták a pünkösti ünnepnapokon gyűlést tartottak. Egyhangulag elfogadták azt a határozati javaslatot, melylyel a magyar kormánynak a szociálistákkal szemben tanúsított viselkedéséért megvetésüket és felháborodásukat fejezik ki. Az osztrák elvtársaknak a magyarországi szociálisták üdvözlő táviratokat küldtek.

A szerbek hadikészülődései.

Belgrád, május 29.

Mióta a szerb vámőrök Naumovtól, az úszkübi bolgár kereskedelmi ügynökség titkáráról a titkos iratokat ellopták, azóta egy-két belgrádi lap naponként közöl sofiai táviratokat, melyek a bolgároknak hadikészülődéséről hoznak hírt. E táviratok szerint a bolgárok a szerbektől, ha másképpen nem kapnak elégtételt, háboru utján fogják azt kiorszokolni. A legtöbb szerb lap azonban e híreket valótlannak állítja, a radikális lapok pedig egyenesen a szerb kormányt nevezik meg a táviratok forrásául, mint amely a küszöbön álló választásokhoz használja korteszszköznek.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy amint megbízható forrásból értesülök, a bolgárok a Naumov-ügy miatt semmiféle körülmények között sem szándékoznak hadat izenni. Ez a körülmény azonban nem fosztja meg az említett táviratokat jelentőségüktől. E táviratok csakugyan a szerb kormánytól származnak, de nem korteszszközök, hanem arra szolgálnak, hogy a szerb hadikészülődéseket szükség esetén indokolják. Mert a szerbek csakugyan háborura készülődnek.

Szerbiában az első háborus híreket akkor kezdték világgá bocsátani, mikor Milán a hadsereg fővezérévé neveztetett ki. És nem is ok

nélkül. Milán Szerbiában való megjelenésének komoly okai vannak és a béke megzavarásától már csak azért is lehet tartani, mert Milán a hadvezérség átvétele óta már többször kijelentette, hogy az Obrenovics-dinasztiának érdekében fekszik egy bolgár-szerb revanche-háboru. Most itt nagyon valószínűnek tartják, hogy a Naumov-féle eset Milán első összekocczanási kísérlete.

A revancheháboru kitörésének valószínűsége mellett bizonyítanak a szerb hadügyminiszter titkos intézkedései. Hasonló intézkedéseket csakis a küszöbön álló háboru magyarázhat meg. Milán is felhasznál minden alkalmat hadseregének buzdítására. Belgrádban, Vranjában, Nisben szemlét tartott a helyőrség felett s a szemle után a harcra buzdított.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak a hadügyminiszter csak az imént befejezett körútjának és ama körülménynek is, hogy a szerb hadsereg összes főtisztjeit Nisbe, Pirotha és Zaicserba rendelték titkos megbízatásokkal.

Nemkevésbé fontos az, hogy az összes szerb lovasságot Nisben és Knyazsevaczban összpontosították. E hónap 21-ikén Milán a banicsi táborból személyesen rendelte a műszaki tiszteket Nisbe.

Meg kell még említenem azt is, hogy a szerb katonai körökben is alkalmasnak tartják a pillanatot egy revanche-háboru megüzénésére. Itt nagyon is számolnak Bulgária zilált belviszonyaival, a bolgár hadseregben lábra kapott demoralizációval, a bolgár kormány tehetetlenségével és Ferdinand fejedelem nagyravágyásával, melynek kielégíthetéseért országának ügyeit és hadseregét teljesen elhanyagolja.

A napokban alkalmam volt egy Belgrádon átutazó magasabb rangú bolgár katonatiszttel is beszélni, s ez őszintén bevallotta, hogy a revanche-háboru kitörésétől Sofiában is tartanak ugyan, de a fejedelem és kormánya jöllehet tudnak a szerbek hadikészülődéséről, eddig még a legkezdetlegesebb védelmi intézkedéseket sem tették meg.

Az amerikai háboru.

(Távirati tudósítások.)

Ma szokatlanul bőbeszédű táviratok érkeztek New-Yorkból és Key-Westből, amelyek nagy körülményességgel tudatják a világgal, hogy az Unio mikor, hol, miképpen fogja a szárazföldi katonaságot Kubának egy meghatározott pontján partra szállítani. Nem valószínű, hogy komoly hadvezetőség ily feltűnő módon elárulja terveit s nagyon valószínű az, hogy ezek a táviratok csak arra valók, hogy a spanyolokat megtéveszszék, amennyiben azok ilyen vastag fogásoknak felülnek.

A mai hírek közül feltűnő, hogy Anglia nem igen respektálja a semlegességet az Unio javára s feltűnő a „Times” közleménye, amely határozottan kijelenti, hogy szó sincsen arról, Amerika Angliával szövetséget kötött.

Távirati tudósításaink a következők:

Kuba okkupálása.

London, május 31.

Tegnap kezdték meg Tampában a csapatoknak gőzösökre való szállítását. Az amerikaiak 20.000 embert akarnak Santi Jago de Cuba-ba küldeni. Blanco tábornok csak 14.000 embert küldhet az amerikai csapatok ellen.

Az amerikai hadsereg a Cluito-folyó torkolata és Santijago között Quantanao-nál szándékozik partra szállani.

A csapatok partraszállását 3000 főkelő fogja fedezni. Ezután a tengerről és a szárazföldről kombinált támadást intéznek az amerikaiak Santijago ellen.

A kubai felkelők egy kiküldöttje sennor Q u n s e l d o, aki Santijago helyzetét, annak erődtéseit és mindenféle viszonyait kitűnően ismeri, a legutóbbi napokban Washingtonban volt, ahol a hatóságokkal az amerikai csapatoknak partraszállása tárgyában tanácsokat adott. Ő ajánlotta a fennebb említett helyet a

alkötésre. Együttal elárulta az amerikaiaknak azt is, hogy Santijago szárazföldi védőművei egész a legutóbbi időkig a lehető legelgyengült állapotban voltak. Csak két hónapja annak, hogy a spanyolok kiterjedt földhányások emelését kezdték meg.

A Kubára küldendő csapatok nagy része rendes katonaság. Hat ezred van köztük, amelynek legénysége az Egyesült-Államoknak déli részéből toborzott önkéntesekből áll. Ezek mindannyian hozzá vannak szokva a tropikus éghajlathoz és bármilyen fáradságot is elbírnak.

Az amerikaiak nagyon hangsúlyozzák azt, hogy ezek a csapatok nem maradnak majd Kuba szigetén, hanem csak Santijago megtámadásánál fognak közreműködni, ahonnan azonnal Porto-Ricóba hajóznak. (N. Fr. Pr.)

Havanna, május 31.

Salcedo tábornok, aki a „Her nau Cortez” ágyúszádon Nuevitas és Caibarien között utazást tett, tegnap visszaérkezett és azt beszéli, hogy a felkelők lehetetlenek tartják, hogy az amerikaiakat támogassák és azt várják, hogy azok tegyenek mindent. Ezért vonultak ki a családok a vidékre, hogy a föld termékeiből táplálkozzanak, ami által a felkelők jelentékeny élelmiszert veszítenek.

New-York, május 31.

A „St.-Louis” czirkálóhajó elindult New-Yorkból kelet felé, hogy szemmel tartsa a cadixi spanyol hajórajt. A kubai expedíció elszállítására négy fordulóra lesz szükség.

Washington, május 31.

Miles tábornok a vezérkarral tegnap este elutazott.

New-York, május 31.

Miként a „New-York Tribune” Washingtonból értesül, Miles tábornok azt jelentette, hogy holnap Tampában egy kis gyorsczirkálóhajóra fog szállni, hogy a háboru színhelyére menjen.

Key-Westből érkezett jelentés biztosnak mondja, hogy a szállító-hajóhad Cap-Maisiba, Kuba legkeletibb részébe megy. Ott fogják elhatározni azt, hogy a haderőt Santiago de Cubában, vagy pedig Porto-Ricóban szállítsák-e partra. Ha időközben Schleynek sikerülne Cervera hajóraját megsemmisítenie, ebben az esetben az expedíció Porto-Ricóba menne. Ellenkező esetben a csapatok a szárazföldről támadnák meg Santiagót.

Key-West, május 31.

A „Florida” gőzhajó visszatért ide, miután sikerült neki 400, Lacsres tábornok parancsnoksága alatt álló kubait, akik nagy mennyiségű fegyverrel és lőszerrel indultak el Tampából, Kubán partra szállítani.

A Phillipini-szigetek okkupálása.

Hongkong, május 31.

A Reuter-ügynökség manillai tudósítója írja folyó hó 27-éről: Az amerikaiak Manillát előbb semmiesetre sem szállhatják meg, amíg a csapatok Amerikából meg nem érkeznek. Ezeket június közepére várják. Semmi sem történik az iránt, hogy a békeellenes tüntetéseknek véget vessenek. Viktória angol királynő arcképét bemocsolták. — Dewey ellentengernagy ígéretet tett, hogy nem bombázza Manillát, ha a spanyolok nem erősítik meg védőműveiket.

Elfogott amerikai hírlapírók.

Madrid, május 31.

Havannai táviratok szerint két amerikai lap tudósítót, Vigan és Robinson angol származású hírlapírókat elfogták, amikor Matanzasban megkísérelték a partraszállást.

Anglia magatartása.

Madrid, május 31.

A lapok szóvá teszik azt a körülményt, hogy a „Harward” amerikai czirkálóhajónak megengedték, hogy Jamaikában 600 tonna szenét vegyen föl és rámutatnak arra, hogyan tartják szem előtt az angolok a semlegességet.

A spanyol foglyok panasza.

Madrid, május 31.

Corido ezredes, akit az amerikaiak szabadon bocsátottak, azt mondja, hogy a hadifoglyokkal a Macpherson-erődben rosszul bántak. Ő emiatt Cambonnál, a washingtoni francia nagykövetnél főlészólt s azt hiszi, hogy a nagykövet ebben az ügyben már tett előterjesztéseket, amelyek azonban eredménytelenek maradtak. Havannai távirat szerint Cortijo ezredes kijelentette, hogy a foglyul ejtett spanyolokat a Monroe-erődben ugyanolyan bánásmódban részesítik, mint az amerikai fegyenczetet. Őt több négerrel zárták együtt egy czellába.

Az angol-amerikai szövetség.

London, május 31.

A „Times” levelezője azt táviratozza New-Yorkból, hogy kitünő helyen szerzett értesülései alapján felhatalmazást nyert annak kijelentésére, hogy Anglia és az Egyesült-Államok között való szövetségre vonatkozólag soha semmiféle tárgyalás nem folyt.

Washington, május 31.

A „Daily Telegraph”-nak az Angliával való szövetségre vonatkozó tárgyalásokról szóló jelentését sem a külügyminiszteriumban, sem az angol nagykövetségen nem erősítik meg; ellenben az Egyesült-Államok és Anglia között való viszonyossági szerződésre vonatkozó tárgyalások majdnem befejezést nyertek.

TÁVIRATOK.

Lipót főherceg halála.

Berlin, május 31. A királyi udvar néhai Lipót főherceget ma nyolcz napra terjedő gyászt öltött.

A luxemburgi nagyherceg betegsége.

Brüsszel, május 31. Az „Independance” jelenti Luxemburgból: Luxemburgi nagyhercegének állapota nagyon rosszra fordult. Az elmúlt éjet nagyon nyugtalanul töltötte. A nagyherceg fájdalmai egyre erősebbek lesznek. Az orvosai azt mondják, hogy okvetlenül alá kell vetnie magát egy életveszélyes műtétnek. (N. Fr. Pr.)

Faure elnök beszéde.

Saint-Etienne, május 31. A lakomán, amelyet a kereskedelmi kamara adott Faure elnök tiszteletére, a kamara elnöke felköszöntötte a köztársasági elnököt. Faure hosszabb beszéddel válaszolt, amelyben megdicsérte Loire megye lakosságának munkásságát és hangsúlyozta, hogy bizton számíthatnak a kormány támogatására mindazok a törekvések, amelyek a külkereskedelem fejlesztésére és a külföldi verseny ellen való küzdelemre irányulnak. A kormány mindent elkövet, hogy nagy jelentőségű fogyasztópiacokat biztosítson Franciaországnak abban a nagy kiterjedésű birodalomban, amelyivel a barátságoknak oly becses kötelékei fűzik össze, valamint az Egyesült-Államokban, a melyekkel ép most jött létre oly megegyezés, mely legjobb záloga a kölcsönös baráti indulatnak. — Az elnök ezután a lakosság vállalkozó szellemére appellált, hogy a nagy nemzetközi verseny színvonalára helyezkedjék. A gazdasági forradalom, a mely átalakítja a világot, azzal a veszedelemmel jár, hogy elcsüggesztheti a nemzeteket. Azok, akik hidegvérrel szállnak szembe a válságokkal, később erősebbek lesznek, mint valaha. Az 1900-iki kiállítás alkalmat ad a francia munkaképesség kipróbálására. Minden nemzet készülődik az egyetértésnek és a munkának ez ünnepére. Az elnök reméli, hogy az etiennei ipar az első között lesz. Végül Loire megye munkás lakosságára emelte az elnök poharát.

Az éjjel Faure visszautazott Párisba.

Lefokozott katonatiszt.

Lemberg, május 31. Przemyszló írják a „Solo Polsky”-nak, hogy dr. Drzbal osztrák honvédtisztet, akinek ügyével a delegációk is foglalkoztak, a haditörvényszék tiszti rangjától megfosztotta és kéthavi várfogságra ítélte.

A gráci kormánybiztos.

Grác, május 31. Ma fogadta báró Hammer-Purgstall kerületi kapitány, Grácznak ujonnan kinevezett kormánybiztosa, a városi hivatalnokokat, akik ezuttal mutatkoztak be nála. A városi hivatalnokok ezután elbucsztak a polgármestertől, aki beszédében a többek között a következőket mondotta.

— Az az arasznyi idő, amelyen át polgármesteretek voltam, életem legizgatottabb, legkeserűbb ideje volt.

A diákok ma délelőtt a váron keresztül akartak az egyetem kapuja elé vonulni. Midőn azonban a várkapu elé értek, csendőr- és rendőrcsapatok fogadták és arra kényszerítették őket, hogy kerülő utakon menjenek az egyetem elé.

Az osztozkodás Kinában.

London, május 31. A reggeli lapok táviratot közölnek Shanghaiából, amely szerint az angolok Vej-Haj-Vejt május 24-én formálisan átvették és kitzették az angol lobogót.

Az olasz kormányválság.

Róma, május 31. A délutáni lapok megczáfolják azt a hírt, hogy Pelloux tábornok belép az új kabinetbe.

Francia miniszterválság.

Páris, május 31. Lebon gyarmatügyi miniszter lemondása következtében Hanot a x külügyminiszter fogja ideiglenesen a gyarmatügyi tárczát átvenni.

Kung herceg meghalt.

Peking, május 31. Kung herceg haláláról május 2-án terjesztett hír korai volt. Most jelentik, hogy a herceg e hónap 10-én éjjel meghalt.

Tűzvész.

Hamburg, május 31. A „Hamburger Corresp.” jelentése szerint a Nagel és társaság gépgyár Uhlenhorstban tegnap teljesen leégett. Nagy mennyiségű kész anyag, egyebek közt 12 kész villamos szerkezetű daru a lángok martaléka lett. A kár igen jelentékeny.

HIREK.

Mikor a gép elindul.

Nem olyan nagyon egyszerű dolog az, amikor valamilyen óriási gép elindul s különösen nem nagyon egyszerű a dolog akkor, ha a gép pihent egy két napig s előlről kell kezdeni a fűtést, a kenést és egyéb szükséges dolgokat. Szinte látszik ilyenkor, mennyire ágál a gép az ellen, hogy pihenőjéből kizavarva, ismét munkára kergessék. Hogyan nyöszörög, fujtat, haragosan csörömpöl, meg-megrázza hatalmas vasbordáit, nagyokat szuszog mérgeben és mikor látja, hogy nincs semmi különös, az emberek, akik fűtik, kenik, erősebbek mint ő, akkor lassan, meggondolva elindul. A kerekek forogni kezdenek s prüszkölve újra megszokott munkáját végzi a gép. Ma reggel körülbelül ezt látta az ember, bárhová tekintett.

El kellett indulnia a nagy gépnek, az örökké forgó-kavargó emberiségnek, melynek tagjai egymást kuszálva, ökölrel nagyokat ütve egymásra, küzdik végig azt az erős harczt, melynek tudós emberek azt a nevet adták: létért való küzdelem. El kellett indulnia a nagy gépnek ma, egy közönséges hétköznapi reggelén, miután két napig pihent. Két napon át az ünnep nyugalma, öröme fogta körül a legtöbb embert s mert semmihez sem szokik az ember olyan könnyen, mint a jó módhoz, elképzelhető, milyen keserves volt ma, amikor újra meg kellett kezdeni a munkát.

Hiába hirdetik ifjaknak, öregeknek jólelkű tanítók, hogy a munka nemesít, a legtöbben, mire egy kis élettapasztalatot gyűjtöttek és meglátták, hogy nem érdemük szerint jutalmazták az embereket s hogy a jó ruha, a toladó stréberség, a nagy hang s az uborkafára felkapott csakély észbeli tehetségük pökhendisége hamarabb visz a boldogulás útjára, ha ezt meglátták, akkor megcsinálják a másik mondatot, mely úgy szól, hogy az ember nem munkára teremtetett.

Ezt vallják a legtöbben s akik annak megfelelően rendezik be életüket és a saját munkájuk jó nagy részét türelmes igavonók nyakába szózzák, azok érnek leghamarabb célhoz és mégis azokat dicsérik, mint a becsületes és a soha nem pihenő munka lovagjait.

Ma tehát újra elindult a nagy gép. A kettős ünnep meg nem magyarázható fontos hangulata egyszerű belecspott a prózai hétköznap sívársága, minden gondjával, minden bajával, minden kellemetlenségével.

Nehezen indult el a gép, ami annál csodálatosabb, mert hiszen a kettős ünnepnapon jóféle borral, drága italokkal eleget kenték és öblögtették. Vagy talán éppen a nagyon is alapos kenetelés elrontotta a gépet és ezért ellenkezett, kapálózott annyira, amikor az abbahagyott munkát folytatnia kellett ma, az új munkanapon? Bizony, nehezen ment a dolog, de nem sokáig tartott az engedetlenkedés.

Az emberek álmosan, unottan és törődötten mentek dolguk után, de mire kibujt a felhők mögül a nap, teljes volt a munka.

A kocsi zörögtek, az emberek siettek, a műhelyekben dolgoztak: a gép ismét elindult! . . .

Június hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Június hóra . . . . . 1 frt 20 kr.
 „ 1-től szeptember 30-ig . . . 4 frt 70 kr.
 „ 1-től december 31-ig . . . 8 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész furdóvad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemelésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.
 A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A legidősebb altábornagy.** Bécsből jelentik: Ő felsége elrendelte, hogy Ferencz Ferdinand főherceg az általa tartandó szemléknél és vizsgálatoknál mint rangra legidősebb altábornagy szerepeljen.

— **Személyi hír.** Kolozsvári tudósítónk táviratozza, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök az egyházkerületi közgyűlésre, amely holnap kezdődik, Kolozsvárra érkezett. A miniszterelnök pénteken, június 3-án és kedden június 7-én nem ad kihallgatást.

— **Tömeges névmagyarosítás.** A magyar királyi államvasúti alkalmazottak közül újabban a szegedi üzletvezetőség területéről kétszázhuszonegyen kérték nevüknek megmagyarosítását. Az igazgatóság a kérvényeket már fejtérjesztette a helygymiszterhez.

— **A pliaristák új főnöke.** A magyarországi kegyes tanítórend kormánytanácsa Kalmár Endre kiérdemült rendfőnököt bizta meg a kegyes tanítórend kormányzásával. Kalmár Endre a rend vezetését el is vállalta, de csak ideiglenesen. Helyét tehát a júliusban összeülő rendi kiskáptalan más-sal fogja betölteni. A kiskáptalan választása azonban csak két évre fog szólni s így a nyáron megválasztandó rendfőnök csak 1900-ig fogja a magyar kegyes tanítórendet kormányozni.

— **A debreczeni dalosok útja.** Pénteken tartották meg a debreczeni dalosok a török-görög háborúban megsebesült török katonák javára rendezett hangversenyüket a török főváros állandó kiállítás palotájában. A hangverseny előtt Emin bey a szultán nevében megköszönte a debreczeniek látogatását és nagyon hálálkodván közreműködésükért, azt az őszinte kívánságát fejezte ki, hogy a magyar vendégek érezzék magukat egészen otthonosan a törökök földjén. Márk Endre elnök válasza után az egész közönség megajánozta Emin

beyt, azután frissítőket hordtak körül és a társaság bevonult a hangversenyterembe. A dalosok elfoglalták helyüket az emelvényen és első sorban is az Abdul Hamid szultán-índulót énekeltek el. Viharos éljenzés követte az éneket: azután egyéb, szebbnél szebb dalokat énekeltek és a jelenlevő török és más nemzetiségbeli intelligencia csaknem minden számot megújrazott. Mikor a hangverseny végén a tetszésnyilvánítás elcsöndesült, Ibrahim bey a szultán nevében újra köszönetet mondott a derék magyar vendégeknek, akiket a szultán ő felsége mindig szívesen lát vendégül székvárosában. Ezután következett a kitüntetések kiosztása, amirel a szultán Damadi Achmed beyt, vejét, bizta meg. Márk Endre elnök a harmadosztályú Osmania-rendet, dr. Magos György és a. Nagy Lajos a harmadosztályú Medsidje-rendet, Mácsay Sándor, Krausz Ferencz, Tóth Béla, Ujlaki Antal és Engel Gyula a negyedik osztályú Osmania-rendjelet kapták. Este az olasz kolónia helyiségében a kolónia javára fényesen sikerült hangversenyt rendeztek a debreczeniek; magyar táncz is járt a szép mulatságon. Szombaton este hagyták el a magyar vendégek Konstantinápolyt, ahol sok kitüntető sziveséggel halmozták el őket. A Principesa Maria nevű román gőzösön utaztak el. A kikötőben megjelent sok ezer menő polyglott közönség éljenzése közt. Sokáig in-tegettek egymásnak az utasok és az otthonmaradottak, mindaddig, míg a parton álló közönséget el nem nyelte a nagy távolság. Pünkösd hajnala a Principesa Marián találta a jókedvű dalosokat. A derengő, szétoszladozó homályban összegyűltek a hajó fölött az ájtatos hivatású dalosok és megemlékezvén a nagy ünnepről, elénekeltek a harminczhetedik zsoltár első és második versszakát, melynek elhangzása után Békely Lajos debreczeni segédlelkész szép imát mondott.

Remegő szívvel s szorongó kebelrel indultunk el — ugymond — félve a véstől, vihartól, szélvészről, félve az ut fáradaimaitól. De te, oh Atyánk, nem szünel meg gondoskodni rólunk; parancsoltál a szélnek, viharok, hogy üljenek el, elsimitád a tenger hullámain, derült, kék eget borítál ránk s megengeded, hogy örömtől repeső szívvel közeleghessünk az édes honi föld felé. Áldassék mindezekért a Te szentséges neved.

A megható ima után még a Miatyánkot is elmondták, majd elénekeltek a 27-ik zsoltár harmadik versszakát is. Küszködésben vonatra ült a társaság és még vasárnap délben Bukarestbe érkeztek, ahonnan visszajöven hazájukba, rövid al-dunai utazás után hazatérnek.

— **Antiszemita zavargások Thessaliában.** A török csapatok által csak a napokban elhagyott thessaliali kerületek most nagy antiszemita zavargások színhelyévé lettek. Oka a zavargásoknak az, hogy a thessaliali zsidók nem tanusítottak ellenséges magatartást a törökökkel szemben. Vassós tábornok minden rendszabályt fogatosított, hogy esetleges kihágásoknak elejét vegye. Eddig már 200 zsidó család elhagyta Thessaliát, hogy Törökországba kivándoroljon. E kivándorlókat török hajón, államköltségen Brussa és Smirna környékére szállították, hol ingyen telkeket is kapnak.

— **Hegyi Antal felmentve.** Hegyi Antal, Csongrád város plébánosát, kit 1895-ben a váci püspöki szentszék hivatalától és javadalmától felfüggesztett, az esztergomi érseki szentszék pedig még a szent ténykedések végzésétől is eltiltott, a primási szentszék nemcsak felmentette az ellene hozott fegyelmi büntetések alól, de állásába vissza is helyezte. Ezt a határozatot egyhangulag hozta meg a magyar katolikus egyház legfelsőbb egyházi hatósága és Esztergomban a múlt héten hirdették ki. Hegyi püspöke iránti tiszteletlenségeért és bizonyos általa kezelt mise-díjak el nem számolásáért függesztette fel annak idején a váci szentszék. Erre nézve, azt jegyzi meg a primási szentszék végzése, hogy: Hegyi Antalt fel kellett menteni, mert mikor a püspöke ellen sajtó útján és feljelentésekben használt kifejezéseket, a váci szentszék által előírt nyilatkozatban visszavonta és ezért megvezekelt — eleget tett. A mise-pénzek elikkasztásának vádjá alól pedig azért kellett felmenteni, mert noha két bíróság is meg-

vizsgálta ezt az ügyet, a sikkasztást még sem tudta megállapítani egyik sem. Egyebekben pedig azt ajánlja Hegyinek a főszentszék végzése, hogy jövődöben főpásztora iránt mindig köteles engedel-mességgel viseltessék. Hegyi, mikor elhagyta a télen plébániáját, Budapestre jött és itt egy zárdában akarta bevárni a primási szentszék végzését, Budapestben azonban egyik zárdában sem kapott menedékhelyet. Ekkor mintegy hat hétig a József-köruton lakott, de mert az ellátására szánt havi 50 forintot ide soha sem küldötték el neki, azért Csongrádra ment vissza és ott nem a legnagyobb szeretettel fogadták pap-társai. A hívek ekkor deputációt küldöttek a primáshoz, majd pedig egy erős hangú nyilatkozattal akarták elárasztani a magyar sajtót, de Hegyi erről lebeszélta őket és így alig 20 lap kapta meg a csongrádi hívek erős nyilatkozatát. S talán ez is siettetta a főszentszék döntését, amely most már végleg véget vetett ennek a kinos ügynek.

— **Kard az oltár előtt.** Török-Bálint hirdet plébánosáról: Zimándy Ignácrról szól újra az ének. A jeles egyházférő pünkösd ünnepén a jámbor tisztelendő uraknak követendő példát szolgáltatott arra, hogy mikép tiszteljék az Urat és tanítsák a vezető-sükre bizott nyáját. A főtisztelendő ur pünkösd vasárnapján élesre fent húszárkarddal ment lakásából a templomba — misére. A Török-Bálinton nyaraló fővárosi katolikusok mebotránkozva hagyták el a templomot, amelyet a lekipásztor ur, boszut liheve, pallossal szentségtelenített be. A főtisztelendő páter pedig az őt magasabb csodálattal környező sváboknak megmagyarázta, hogy mire való a kard az oltár előtt:

— Ezek a pestiek meg akarnak emgém támadni. (Pedig tudta s lehet, emiatt boszus, hogy a pestiek nem törődnek vele s már megsz-szről kerülök.) Én tehát szablyával járok a templomba, hogy papi méltóságomat meg ne sérthessék. Ti pedig hieim, ne törődjete az-zal, ha a pesti nyaralók elmaradnak tőletek. Én foglak kárpótolni benneteket. Fölmegyek a császárnéhoz s azonnal elengedtetem az adó-tokat és a tartozásokat . . .

Zimándy Ignác ur így ünnepelte hieivel a pünkösdöt, a fővárosiak pedig remegtek a felizgatott sváboktól. Steiner püspök pedig, aki négy évvel ezelött azt ígerte a nála panaszt tevő fővárosi nyaralóknak, hogy szigorúan fogja a plébános urat: minderről, úgy látszik, nem tud semmit.

— **A bürokrácia áldozata.** Francois Sa-rcy beszéli el egy párisi lapban a következő történetet, melynek hőse egy külföldön járó francia. A francia ur, befejezven utazásait, Havreban partra szállott, hogy onnét vasuton folytassa útját hazafelé. Három kiló thea volt a kofferjében, azt el kellett vámoltatni. A kikötői vámhivatalnál teljes két órahosszat kellett futkosnia az utazónak, míg talált egy hivatalnokot, aki jogositva volt a három kilogramm thea jelenlétét konstatalni. A magas hivatalnok megszemlélte és megnézte a theát, aztán visszavezette az utazót hivatalába, ahol mindénféle följegyzéseket eszközölt egy óriási rubrikás papírra, végül pedig kijelentette:

— Nyolcz frankot és négy centimes-ot fog fizetni.

Az utazó ki akarta venni az erszényét hogy fizessen, a hivatalnok azonban figyelmeztette, hogy:

— Kérem, a pénz felvételére nem vagyok följosogitva. A fizetés csak a fővámhivatalnál eszközölhető.

Az utazó kissé különösen tartotta ugyan ezt az állapotot, de nem tehetett egyebet, mint hogy nyakába vette az egy kilométernyi utat. A fővámhivatalban nagynehezen megtalálta azt a hivatal, ahol fizetnie kell. Itt először hatvan centimes-ot kértek tőle valami írásért, azzal egy másik szobába küldték, ahol tíz centimes-ot fizettettek vele egy másik írásért, mely két írásnak segítségével aztán a kikötői vámhivatalnál kapott rubrikás kolosszust benyujthatta a számfeljö hivatal-ról. Itt hosszas vizsgálódás után kisütöttek, hogy a hatvan centimes-ot nem kellett volna fizetnie, mert ő nem kereskedő. Az utazó szívesen lemon-

dott volna erről az összegekről, csak már végezhetett volna, a hivatalnok azonban nem hagyta annyiban a dolgot.

— Rendnek kell lenni, kérem, a rend a fődolog.

Végre bejuthatott abba a hivatalszobába, a melynek ajtaján a következő felírás diszlett: **Statisztikai ügyszókönyv.** Itt megfizette a nyolcz frank és négy centimes-ot, amely proczeszszerű komplikált szerkezetű nyugtát állítottak ki, ezt a nyugtát aztán még három hivatalnok revideálta, miután mindegyik tüzetesen megvizsgálta volna. Nagysokára mégis megszabadulhatott a hivatali labirintusból, a vonatja azonban akkorra már régen más határban járt.

— Udvariasságok voltak, beszélt a sokat hánytatott utazó, udvariassabbak a kínaiak sem lehetnek. Valóban, azt is hittem, hogy Kínában vagyok.

Elmondtuk a francia utazó élményeit, de tudunk egy más országot is, ahol a múltban is ép annyi kellemetlenséget okoz a hivatalos eljárás.

— **Öngyilkosságok krónikája.** Az öngyilkosságok statisztikájában ugyancsak számottevő nap a mai. Egész sereg öngyilkosságról kaptunk ma hírt, melyeknek okai között ott van az életuntság épen úgy, mint a reménytelen szerelem és a század divatos betegsége, az idegesség.

Dehreczenből két öngyilkosság híre érkezik. **Orenstein** Márton 17 éves keztanonc elment imádottja házához és ott a fészkében, reménytelen szerelme miatt, felakasztotta magát. A másik, aki nem halt bele sebébe, melyet magán ejtett, **Csengeri** Sándor pestmegyei Ordas községi lakos, akit a csendőrség erőszakosság miatt keresett. Tegnap Csengeri önként jelentkezett a csendőrségnél. A vizsgálatnál nem vették észre, hogy revolver van nála és kevéssel elzárása után mellbe lötte magát. Csengerit kórházba szállították, sebé nem veszélyes.

Miskolcson **Juhász Pál** gazdag magánzó súlyos idegbaja miatt ma agyonlötte magát.

Nagyváradon **Miskolc Zsombor** 28 éves fiatal ember, a herettyói vízbázelyozó társulat tisztségviselője, ma egyik fürdőben keresztülötte magát. A lövés szíve alatt hatolt át a testen de nem halt meg. Felgyógyulásához nincs remény. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Miskolc hivatalában pontos és lelkiismeretes volt és azt hiszik, hogy idegessége vitte a végzetes tette.

Nyíregyházán **Sallai János** nyíregyházi jómódú parasztgazda felakasztotta magát. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— És hogy a sor teljes legyen, ime egy egyéves önkéntes öngyilkosságról is érkezik hír. **Zágrábból** jelentik ugyanis, hogy **Király István** egyéves káplár, honvédönkéntes, a várasdi járási ügyész fia, szolgálati fegyverével agyonlötte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Jégverés.** Mint orosz hazi tudósítók írja, ott e hónap 29-ikén délután két óraker óriási jégzivatar dühöngött. Negyedóránál tovább zuhogott a diónagy ságu jég, törve-zúzva kertekben, udvarokban a gazda legszebb reményeit. A gyümölcsfák lombtalanul maradtak. Fű, fa, virág pozdorjává van törve. A lehullott jég két centiméternyi magasságban fehérlött a háztetőkön és letarolt területeken. A kertí veteményekben és szőlőkben mérhetetlen nagy kárt okozott a rendkívül nagy jégverés; a szépen fejlődő vetések mindenütt, amerre a vihar átvonult, megdőlték.

— **A költő tragédiája.** A 30 éves **Don José Rizalnak**, egy régi castiliali nemesi család sarjának a nevét szelvében ösmerték egész Spanyolországban; nagy tudása és költeményei révén nagy híre tett szert. Idejének legnagyobb részét manillai birtokán töltötte. Puhaszívű ember léte a kubai fölkelők sorsa iránt részvételt viseltetett és néhány költeményt írt, melyben ez a szánalom erősebb módon jut kifejezésre. A költeményeket, amelyek igazi költői lélek megnyilatkozásai, a fölkelők elolvasták és sok példányban osztogatták. Az a tény, hogy egy spanyol költő írta ezeket a verseket, még

jobbán felkesztette őket. Manilla katonai parancsnoka megtudta az esetet és azt hazafurulásnak minősítette. Éppen abban a pillanatban tartóztatták le, mikor menyasszonyával, a manillai német konzul leányával és néhány barátjával gőzösön **Holoba** akart kirándulni. A német konzul és a város néhány befolyásos polgára mindent megtett az érdekében, de hiába. **Don José Rizal** a „**Cartilla**“ nevű hadihajón **Barcelonába** szállították, ahol a haditörvényszék lázító dalok terjesztése miatt halálra ítélte. Három nappal a halálos ítélet végrehajtása előtt a szerencsétlen költő menyasszonya és testvérei **Barcelonába** érkeztek. Megrendítő viszontlátás volt ez. A szerencsétlen menyasszony ott találta vőlegényét meglánczoltan egy sötét czellában. A költő-martyrnak még csak egy kívánsága volt: halála előtt meg akart esküdni a menyasszonyával. **Barcelona** helytartója teljesítette kívánságát és ez megnyugtatólag hatott a szerencsétlenre — a költő fölébredt benne. És lelkének minden fájdalmát és szenvedését dalba öntötte, amelyet a házasságát megelőző éjszakán írt, a börtön komor falai között. „**Mi ultimo pensamiento**“ — „**Az én utolsó gondolatom**“ — ez volt a címe a költeménynek. 1898. márczius 29-én **José de Rizal** és **Taufert Lujzát** a barcelonai katonai fogházban a legnagyobb csöndben megeskették. A szertartások befejezte után még néhány percet adtak neki, hogy feleségétől búcsút vehessen. Miután elbúcsúzott tőle, fölemelt fejvel ment a vesztőhelyre. A puskák eldördültek, ... úgy halt meg, mint egy hős.

— **Szép élet a huszárélet.** A **Pancsován** állomásozó **Vilmos-huszároknál** ugyancsak kedélyes állapotok uralkodnak. Közönséges halandó nem szerezhet erről közvetlen tudomást, de a tények elég világosan bizonyítják, hogy a legénység nem igen bannak a spanyol etiquette szerint. Az elmúlt fél év alatt nem kevesebb, mint öt közlegény lett öngyilkos. A halottat elfemetik szépen, a vizsgálatnál mindent rendben találnak és a földgolyó tovább forog. A napokban pedig — mint becskereki tudósítók táviratozza — három közlegény, nem bírván tovább elviselni a keserves életet, **Szerbiába** akart átszökni, de a csendőrök elfogták őket. Szóval: gyöngyélet a katonaelet!

— **Tűzkár.** **Törpény Beszterce-Naszód** vármegyei községben az utolsó napokban óriási tűz pusztított, amely 49 házat és 88 gazdasági épületet porrá égetett. A tűzvész, állítólag, kéményégetésből származott és hirtelenül terjedett. Több szarvasmarha és sertés a lángokban pusztult el. A nép, melynek nagy része mezeti munkával volt elfoglalva, víz hiányában tehetetlenül állott és csak a kivonult besztercei tűzoltóknak sikerült hosszú és fáradságos munkájukkal a tüzet lokalizálni.

— **Nagy-Vázsonyban csend van.** Nagy-Vázsonyban a múlt héten tudvalevőleg zavargások voltak egy holtest exhumálása miatt. Ma azt táviratozza veszprémi levelezőnk, hogy Nagy-Vázsonyban a nyugalom helyreállt és a katonaságot már ma visszavonták. A csendőrség 32 embert letartóztatott.

— **Rejtélyes keztük.** Egy elég jól öltözött és aránytalanul jobban táplált férfi keztükét kínált a napokban egy fővárosi zálogházban; finom tiszti és középfinom közvitési keztükét, drága női keztükét a keztükéipar minden neméből és fajából összeválogatva. A zálogházban épen detektívek jártak és megkérdezték tőle:

— Honnan méltóztatik ezzel a finom holmival rendelkezni?

— Nagyon furcsa a kérdés, de válaszolok. Én **Plantinszky Rudolf** keztükéipar vagyok, sürgős szükségem van a pénzre, azért hoztam árucikkeim némely részét zálogba.

— Én pedig épen keztükéipar akarok vásárolni, de nagyban — mondotta a detektív — csináljunk üzletet. De velem jön az egyik barátom is, aki jobban ért a keztükékhez, mint én.

Rendben volt minden, félóra múlva már **Plantinszky Rudolf** ur lakásán jártak. Hanem a vásárlás nagyon nehezen ment. **Plantinszky Rudolf** ugyan százával szedte elő a keztükéit, de a vevők nem a holmi ára, hanem inkább **Plantinszky Ru-**

dolf privátolgai felől kérdezősködtek. Sőt annyira is vetemedtek, hogy igazoló irásokat követeltek, amivel **Plantinszky Rudolf** nem szolgálhatott. Erre szerényen odafordult az egyik detektív:

— Tud-e uraságod keztükébe dudálni?

Plantinszky Rudolf nem-mel felelt, mire a másik detektív azt ajánlotta, hogy menjen velük, majd megtanítják, mivel hogy a keztükéipar lopott jószágok. Egyidejűleg bemutatották magukat és bekísérték **Plantinszky Rudolfot** a főkapitánysághoz. Itt aztán kiderült, hogy **Plantinszky** nagyon kiváló tolvaj és igazi nevén **Plonka Vinonak** hívják, egyébként tartózkodási helye **tyukszemvágó**.

— **Szoborteleplezés.** **Szarvas Gábor** szobrának ünnepélyes teleplezése június 19-én lesz **Adán**. Az ünnep műsora a következő: 1. Reggel a vendégek fogadtatása és elszállásolása. 2. 11 óraker ünnepség a szobornál. 3. Déli 1 óraker banket. 4. Este táncmulatság.

— **Kézfogó.** **Burgheim A. Béla** magánhivatalnok eljegyezte **Feuerlicht Arnold** szabolcsmegyei földbírtokos leányát, **Malvinát**.

— **Hajóösszeütközés a Dunán.** Tegnap délután a „**Széchenyi**“ személyszállító hajó a vámházteri állomásnál nekiment egy naszádnak, melyet a „**Nürnberg**“ vontatott. Az összeütközés következtében a „**Széchenyi**“ oly sérülést szenvedett, hogy menetképtelen lett.

— **Falota-avatás.** A kolozsvári gazdák hitel szövetezete mai közgyűlése alkalmából új házat avatva fel. Az ünnepélyen **Hegedűs Sándor** képviselő is részt vett és nagyhatású beszédében méltatta a hitelszövetkezetek jelentőségét. Örül, hogy a szövetezet nem áll magában, hanem egy gazdasági egységgel van kapcsolatban. Követendő például **Széchenyi István** hozza fel, aki minden nap számot vetett magával és aki ép önismeretének köszönheti nagyságát. Ném lehetünk mindnyájan **Széchenyiek**, így fejezi be beszédét, — de erényeit, erkölcsösségét mindenki érvényre emelheti családjában, gazdaságában, szóval a maga kis világában. **Hegedűs beszéde** a nagyszámú gazdasági közönségre nagy hatást tett.

— **Elfogott kereskedő.** A pozsonyi rendőrség felhívására tegnap **Dunaszerdahelyen** letartóztatták és aztán **Pozsonyba** hozták a város egyik legtekintélyesebb és leggazdagabb polgárát, **Wolner Lipót** terménynagykereskedőt. Az eset roppant feltűnést keltett a vidéken, mert az elfogatás állítólag nagy bünténnyel van összefüggésben. A részleteket a rendőrség a vizsgálat érdekében még egyelőre titokban tartja.

— **Kitüntetés.** A király, mint értesülünk, **Gerhard Gusztáv** bankigazgatót a bank és vasutgy terén szerzett érdemei elismerésül a **Ferencz József-rend** közepkeresztjével tüntette ki.

— **Kivégzés.** **Mitroviczából** táviratozzák lapunknak, hogy **Bali Mihály** hóhér ma akasztott ott fel egy **Miletics** nevű parasztot, akit a törvényszék azért ítél annak idején halálra, mert a szeretőjét az országoton huszonöt készszerűséggel megölté.

— **Elite-estély Ós-Budavárában.** Június 1-én rendezi Ós-Budavára az első elite-estélyt, mely alkalommal a június első felére szerződött **Taciano**, a világhírű nőimitátor, **Alexander** parterreakrobata-csoport, **Borkányi** női légpotpourri-csoport tartják bemutatójukat. Június 1-től kezdve naponta két teljesen egyenértékű variété-előadás lesz, és pedig az első 8 óraker este: a magyar balletkar, **Springer** és **Glinger** duettisták, **Mamador** és **Aisha** jongleurók, **Campbell** amerikai duett, **Alexander** parterre akrobata-csoport, **Osran**-csoport, „**Yvette**“ című némajátéka és az oly hamar megkedvelt **Marcello** és **Milly** nyújtóművészek és birokverseny-parodisták közreműködésével. A második előadásban, mely 10 óraker kezdődik, **Borkányi** légpotpourri-nőicsoport, **Les mystères de Paris** párisi utcai énekesek, **Do-Mi-Sol-do** felette kómikus zenebohócok, **Taciano** nőimitátor, **Newsky** **Roussoline** orosz csoport, **La Roland** szerpentin- és tűztáncosnő vesznek részt. Mindkét előadásban tehát az előkelő művészek oly sorozata vesz részt, amilyent eddig a világ egyetlen vállalata sem mutatott be egyszerre. Ez alkalommal lesz az első nagyszabású ingyen-tombola, számos értékes nyeresémtárggyal. Minden belépőjegyhez — és minden belépőtárggyhoz egy ingyen tombolajegyet adnak ki, a tombolasorsolást a két variété-előadás után a mecset-téri színpadon tartják meg. A földalatti villamos vasut június 1-től újfélután egy óráig közlekedik.

— **Haltározások.** Dr. B u r s z k y Dániel köz- és váltó-ügyvéd, fővárosi törvényhatósági bizottsági tag május 30-án, életének 54-ik évében meghalt Kis-Sztapáron. — G á l Ferencz, királyi tanácsos, a szegedi kereskedelmi kamara elnöke, ma délután 73 éves korában meghalt.

— **Munkások balesete.** A x e l r a t h Alfréd szobafestőlegény és S t e t t e r Ferencz kőműves ma délelőtt a Hungária-ut 196. szám alatt épülő háznál kötélten ereszkedtek le az emeletről. A kötél elszakadt s a két munkás lezuhant. Mind a kettő a lábát törte. A Rókus-kórházban ápolják őket.

— **Házasság.** S c h w a r z Alfréd bankhivatalnok, a császári és királyi 23. vadászszázalaj tartalékos hadnagya június 9-én délelőtt fél tízkor esküszik örök hűséget a budapesti dohány-utcai izraelita templomban G r a f Piroka kisasszonynak. — K u t h y Jenő eljegyezte H l a s z n y Panna kisasszonyt Pázmándon. — R o s z u l e g h Etelkát, a pozsonyi felsőbb leányiskola igazgatónőjét tegnap oltárhoz vezette G ó b e l Alfréd császár és királyi huszárszázados.

— **Leforrázott gyermek.** M a y e r Jakabné napszámosnő Anna nevű két éves leánykája tegnap este magára rántotta a tüzhelyről a forró vízzel teli lábat. A kisleány égési sebei következtében még az éjjel meghalt.

— **Hirtelen halál.** Ma a déli órákban a Ferencz-köruton egy 40—50 évesnek látszó uriasan öltözött férfi hirtelen rosszul lett és meghalt. Zsebeiben több iráson W e i s z János név olvasható, de hogy kicsoda, nem lehetett eddig megállapítani.

— **XV. Lajos udvari Ünnepe.** A W u l f - e z i r - k u s z b a n szerdán, június hó 1-én adják először azt a mesésen szép kiállítású XV. Lajos című némajátékot, mely annak idején oly feltűnést és érdeklődést keltett egész Budapesten. Ezuttal egészen új betanulással fogják adni.

— **Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legolcsóbb libériák** Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, Károly-laktanya.

— **Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk** színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

Naplórend.

Naptár. Szerda, június 1. — Római katolikus: Pamfil. — Protestáns: Jusztin. — Görög-ország (június 20.) Találé. — Zsidó: Sivan 11. — Nap kel: 3 óra 50 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 32 perczkor. — Hold kel délután 4 óra 4 perczkor. — Nyugszik éjjel 1 óra 11 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A főváros közgyűlése délután 4 órakor az új városházán.

Bérmálás az ó-budai plebánia-templomban délelőtt 9 órakor.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. e. 9 órától 1 óráig és 2—5-ig.

Tavaszi tárlat az új műcsarnokban, nyitva 9-től este 7-ig. Beléptidj 50 krajczár.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Koroknyav-kiállítás az új műcsarnok tanács-termében, nyitva egész nap.

Nemzeti múzeum képtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig. Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben, nyitva este 5 óráig.

Az ön apja tolvaj volt.

— Zola Emil cikke. —

Páris, május 29.

A párisi sajtó még mindig foglalkozik a Zola-ügyvel, nem szünve meg Zolát állandóan a legkülönfélébb módon inzultálni. A rágalmakra a koronát tudvalevőleg a „Le Journal” tette föl, mely egy öreg ember hmondása alapján Zola Ferenczről. Zola apjáról azt írta, hogy lopott és a börtön elől szökött el Olaszországból.

Zola Emilt mélyen lesújtotta ez a támadás. A „Le Journal” ellen megindította a sajtópört és a „L'Aurore” mai számában „Mon père” czimmel a következő cikket tette közzé:

Akadnak alantas lelkek, nyomorult támadók ez aljas küzdelem közepette, amely osztályrészemül jutott, mióta az igazságot keresem, akadtak emberek, kik nem riadtak vissza attól, hogy a sir bekejét megzavarják, akik megbántották az apámat az ő tisztesség

nyugvóhelyén, hol immár ötven esztendeje aluszsa örök álmát.

A pszichológusok közepette tajtékzó ajakkal ordítják felém: Az ön apja tolvaj volt! Keritenek egy 80 éves aggyastyánt, aki tizenharmadik életévének emlékei között hazugságokat és rágalmakat keres, hogy elbeszélje, miként az én apám parazita volt és egész raj bünt követett el. Ez aggyastyánnak nincs csak egyetlenegy mentsége. Ő azt hiszi, hogy a lobogót védi meg és tehetetlen memóriáját csak azért erkölt meg, hogy bennem legázolja az árulót.

Oh szegény. Micsoda nyomorult cselekedetre buzdítottak, hogy vénséged beszeny-nyezd.

Ezek az állítólagos dolgok 1830. körül történtek volna. Nekem nincs tudomásom róluk. De hát hogyan is fogadhatnám el őket valóknak, igazaknak, hiszen azoktól az emberektől erednek, akik hónapok óta annyi szemérmelenséggel a hazugságért küzdenek.

Minderre válaszolni szeretnék rögtön, elmondani mindazt, amiről tudomással bírok, hogy teljes világosságot vessék Zola Ferencz nevére, annak az imádott nemes és nagy ember nevére, aki az én édes apám volt.

1839-ben házasodott meg az apám Párisban. Szerelmi frigyét kötött; egy fiatal leánnyal találkozott volt a templom küszöbén miséről jövet; egészen szegény leány volt, akit megszeretett a szépsége és bájaiért. Én a következő esztendőben születtem; alig hét éves koromban már ott vagyok az apám teteme mögött, amint kísérem a temetőbe, egy egész város tiszteletteljes gyásza közepette.

Egyéb emlékem alig van róla; gyermekkorom távoli emléke fölött az apám fájdalmas árnyék módjára lebben el s mindössze az anyám kegyeleme révén szerettem és tiszteltem az emléket, együtt gyászoltam az anyámmal.

Nos hát ma azt mondja nekem: Az ön apja tolvaj volt! Az anyám soha sem mondotta ezt nekem s valóban szerencse, hogy előbb meghalt, mintsem ezt a hirtudomására adhatták volna. Annak az embernek multjából, akit imádott, ő csak szép s nemes dolgokat ismert; olvasta volt a leveleit, amelyeket Olaszországban élő nagyszámú rokon-ságától kapott volt, s amelyek tele voltak tisztelettel, szeretettel és csudálattal férje iránt. Férje életének igaz történetét ismerte az anyám. látta becsületes munkálkodását, igyekezetét, hogy használhasson annak az új hazának, mely gyermekéül fogadta. És soha, ismétlem, soha sem hallottam az anyám ajkáról egyebet, mint a büszkeség és szerelem szavait.

Ime én ebben a vallásban növekedtem. És az 1830-as időknek állítólag bűnös Zola Ferencz mellé, akit a mieink közül senki sem ismert s akit ma ily gyalázatos módon beakarnak szennyezni, csupán azért, hogy ezáltal engem szennyezenek be, igen a 30-as évek Zola Ferenczével szemben nem állíthatom fel csak azt a Zola Ferenczet, akit egész családom imádott, akit mindenki, egész Provence becsületes embernek ismert és aki 1830-ban Marseilleben telpedett le.

Zola Ferencz, akinek apja és nagyapja kapitányi rangban szolgálták a velencei köztársaságot, 23 éves korában hadnagy volt; 1795-ben született és itt van előttem olasz nyelven írt munkája, mely 1818-ban jelent meg Paduában. A szerző rajta ekképen van meghatározva: „Dottore in matematica Francesco Zola, luogotente.”

Ha nem csalódom, katonai szolgálatát Eugen herceg parancsnoksága alatt végezte.

Nagy sajnálatomra e rémséges támadások közepette, aggodalommal keresem már napok óta családi irataimat, e régi időkbeli való hírlapokat, fájdalom, eredmény nélkül. De hát csak meg fogom találni őket és akkor módomban lesz minden időpontot közelebről meghatározni. Egyelőre csak arra emlékszem, hogy apámnak menekülnie kellett Olaszország politikai fergetegéből, emlékezem ausztriai tartózkodására, ahol annak a vasutnak építésében vett részt, amely a legelső volt Európában.

Ezek után elbeszéli édes apja nagyobb-szabású mérnöki terveit s ekkép folytatja:

Egy ember megles az utcasarkon, megüt hátulról: Az ön apja tolvaj volt! E nyomorult és gyáva támadással szemben vajjon mit lehet tennem?

Az állítólagos bűn ezelőtt vagy 70 esztendővel történt s ily módon sem ellenőrzésnek, sem vitatkozásnak előlött nincs helye.

Itt állok a rágalommal szemben és nem tehetek egyebet, minthogy a világba kiáltom mindazt, ami jó és nemes tudok az apámról, akinek emlékét kegyelettel őrzöm, mint mindazok, akik ismerték őt.

De hát ezek a nyomorult rágalmazók nem-e érzik azt, hogy még abban az esetben is, ha igazat mondanak — ez ellen tiltakozom lelkem minden erejéből — igen, még abban az esetben, ha a nyomorultak igazat mondanának, még akkor is undok és alávaló cselekedetet követnek el. Mert nincs aljasabb, nemtelenebb, megbecsületlenítőbb dolog az egész korra, az egész nemzetre, mint amikor politikai szenvedélyeskedésből bemoeszkolják annak az embernek az emlékét, akinek életét a munka nemesítette meg és beszenyenyezik azért, hogy a fiát keresztre feszítsék.

Minthogy a tollam továbbra is az enyém marad, minthogy negyven esztendő munkája jogot adott nekem arra, hogy beszélhessek a világhoz, jogot arra is, hogy a világ meghallgasson, minthogy a jövő az enyém, úgy hát csak légy nyugodt apám, aludj békén sírodban, a hova az anyám is elment utánad.

Aludjatok békén egymás mellett. Fiatok öröködi fölöttetek és majd csak meg tudja védeni emléteket tisztaságot. És tisztelni fognak titeket, ha fiatok beszélni fogok nagy s nemes szivetekről.

Ha majd az igazság győzedelmeskedni fog, ha mindamaz erkölcsi kínzások véget érnek, amelyekkel a lelkem akarják összetörni, a te történetedet el fogom beszélni oh apám!

Rég ideje készülök erre s e szándékom kivitelét a támadások im siettetik.

Légy nyugodt, apám, mert te tündökiön fogsz feltámadni a gyalázat fertőjéből, amelylyel beszenyenyezni próbáltak csupán azért, mert fiad szót emelt a meghurczolt emberiség nevében. Felzaklattak sírod nyugalmából, hadd járd meg te is velem az én kálváriámat; ám fenséges emléked ezzel csak nagyobbra nőtt.

Ha kalandos ifjúságodnak csakugyan volna valamelyes bűne, légy csak nyugodt, tisztázni foglak s hirdetni fogom örökre, mily jó és nemes érzéseket rejtett elköltözött, megbántott lelked.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Koloman von Huszár.** Huszár Kálmán kormánybiztos nemcsak a vezetése alatt álló színházakat kompromittálja, hanem a belügy-miniszteriumnak azt az ügyosztályát is, amelynek az élén áll. Az ő ajánlatára a belügyminiszter egyre-másra osztogatja az engedélyeket a német színigazgatóknak. Most is két uriembernek adott engedélyt német előadásokra és pedig W i l l i n s z k y Gyulának Pozsonyba, június elsejétől szeptember harminczadikáig és S c h r e i b e r Alfrédnek Sopronba, 1898. szeptember huszonnyolczadikától 1898. december harminczegyedikéig terjedő időre. Ezzel együtt a belügyminiszter ebben az évben összesen hét német direktornak adott engedélyt, hogy Magyarország különböző városaiban német színelőadásokat tartsanak. Lehet, hogy még ad többnek is. Az országos színészegyesület a jövő héten foglalkozni fog e kérdéssel és feliratot fog intézni a belügyminiszterhez, hogy kevesebb szeretettel istápolja a német muzsát.

* **Magyar színészek csődje** Londonban. Ha egy színésztrupp valahol csődöt mond, úgy okvetlenül Serly Lajos a vezetője. Most is úgy történt. Ismét megbukott egy Serly-féle vállalkozás és áldozatai a legnagyobb nyomoruságban vannak. A leghumánusabb érzésű ember is hajlandó különbben megtagadni minden részvétet azoktól a könnyelmű hölgyektől és uraktól, akik Serly Lajost még elfogadják vezetőjüktől. Ó-Budán, ahol a Kis-

felügyelőség igazgatója, fölvetve a szubvencziót és a színészei koplaltak, most Londonban fölvetett egy impregzáriótól 18.000 forint előleget és emberei ugyancsak nyomorognak. A Londonban időző magyar szintársulat egyik tagja erre vonatkozólag a következőket írja egy levélben:

Serly Lajos a kora tavasszal kapta meg a felszólítását Imrefi londoni impregzáriótól, hogy egy jól szervezett magyar szintársulattal menjen ki Londonba hat hónapi vendégszereplésre. Serly erre nyomban megkezdte a szerződötéseket. Fényes jövő kecségtetésével és busás előlegek ígéréstével csakhamar össze is verbuvált 22 nő- és 12 férfi-szereplőt. Ezekhez még 35 cseh muzsikust szerződötetett Prágából. Az impregzário április végén 18.000 forint előleget küldött Serlynek, aki erre május 1-én 69 tagból álló személyzetével Berlinen keresztül Londonba utazott, ahol a néprajzi kiállítás területén másnap már meg is kezdte működését. Egy hétig jól ment sora a társaságnak. Ekkor azonban hideg, esős napok következtek és a közönség csak gyéren jelentkezett. A tagok idáig mindössze egy hétre való gázsit kaptak Serlytól, aki május végéig a tagok élelmezéséről és lakásáról is gondoskodott. Most azonban ezt is megtagadta, úgy, hogy a tagok, köztük Veress Sándor, az Operából és Ós-Budavárából ismert bassista, Révy Aurélia, a Népszínház volt tagja stb., most a legnagyobb nyomornak néznek elébe s ki vannak téve annak, hogy a hatóság kényszer-utlevéllel szállíttatja őket vissza. Ennek elkerülése végett a társulat összes tagjai tegnapelőtt tisztelegtek báró Ferdersheim osztrák-magyar konzulnál, pártfogását kérve. Serly ellen különben a tagok bünyfnyitő feljelentést tesznek csalás és sik kasztás miatt, mivel alapos gyanujuk van arra nézve, hogy az Imrefitől kapott 18.000 forint előleg javarészt visszatarotta. A társulat tagjainak ruhái, amelyeketők, Serly kívánságára utárvételre küldettek maguk után, Londonban 22 nagy ládaba csomagolva, kiváltatlanul hevernek a postán. Báró Ferdersheim már intézkedett, hogy a társulat ügye hivatalos uton rendeztessék s e végből e hónap 31-ére már meg is idéztette Imrefi impregzáriót kihallgatás végett, hogy megállapítsák, milyen feltételek mellett, mennyi előleggel szerződötette Serlyt. A társulat tagjai különben elhatározták, hogy Serlytól való elválásuk után Veress Sándor vezetése alatt továbbra is künmaradnak Angliában.

* **Blaha Lujza leánya a Népszínházban.** Blaha Lujza leánya, Beöthy Lászlóné Soldos Sárka ma délután próbát énekelt Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója és Konti József karmester előtt. Az énekpróba oly jól sikerült, hogy Porzolt azonnal szerződötette a Népszínházhoz, ahol már egy évvel ezelőtt föllépett a „Telen“ című népszínműben. Azóta az ifjú énekesnő már több szerepet betanult. Első föllépése az őszszel lesz s a színpadon a Blaha Sárka nevet fogja használni.

* **Enquette a vidéki színészet ügyében.** Junius 16-ikán a vidéki színészet rendezése ügyében a belügyminiszteriumban értekezlet lesz Perczel Dezső elnöklése alatt. A tanácskozássra meghívtak több főispánt, polgármestert, képviselőt, valamint az országos színészegyesületből is egy-két embert. Az enquetten megvitatják a belügyminiszteriumban kidolgozott új szabályzati tervezetet, amely a színigazgatói engedélyek, a szintársulatok szervezése, a színügyi bizottságok, a főfelügyelet és az állami segélyezés ügyét rendez. Junius 7-ikén a színészegyesület foglalkozik a tervezettel.

* **Première a budai színikörben.** Zichy Géza grófnak „Tizparancsolat“ című 3 felvonásos eredeti vígjátékát holnap adják először a budai színikörben. A főbb szerepeket Krecsányiné, Hahnel Aranka, T. Csige Böske, Réthey, Dezséry, Bónis és Körmendy játsszák. A darab bemutatóján valószínűleg maga a szerző is jelen lesz. A première iránt különösen a főúri körökben nagy az érdeklődés.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Filléres könyvtár.** Ez a neve annak a vállalatnak, amelyet a Singer és Wolfner cég indított meg és melyben eddig már ötvenkét kis kötet jelent meg. Ötven fillér mindössze egy-egy kötetke ára, ami mesésen olcsó, ha tekintetbe vesszük, hogy valamennyi hazafias, jóra buzdító, érdekes történeteket mond el. A napokban ismét hét kis kötet jelent meg ebben a könyvtárban, melyet a szülők figyelmébe ajánlunk.

* **A tüdőbetegségek diagnosztikája és általános tünetana.** Szentgyörgyi dr. Jordán Ferencz közkórházi főorvos, a kitűnő hírnevű fővárosi belgyógyász lefordította Frankel berlini professzornak ezt a hees munkáját. A kézikönyv, mely előadások formájában van írva, orvosok és orvostanhallgatók számára készült és elsőrangú garapodást jelent orvosi irodalmunkban. A fordító, ki sokáig működött a hazai orvosképzés terén is, helyes kritikával választott ki és élvezetes formában ad itt elő egy szükséges munkát. A könyv a Franklin-társulat kiadásában jelent meg. Ára három forint.

* **Ábránd és való.** Ilyen czímen Wilhelm Frigyes kiadott egy kötet elbeszélést. Tizenegy kis novella van benne, többnyire romantikus olvasmányok hatása alatt írva. Erősebb tónusokat a szerző nem üt meg egyikben sem, amint hogy a thémái és helyzetei sem épen eredotiek, de másrészt elég könnyedséggel és kellemmel tud elbeszélni. És mivel egy-egy szituációt vagy lelki folyamatot oly rövidséggel ad elő, mintha egy napi eseményt újságnak, unalmassá sem válik soha. A könyv Kassán jelent meg és 1 forintért kapható.

* **Török-néma-kurucz-világ.** A magyar történetnek e rendkívül érdekes korszakait tárgyalja Benedek Elek „A magyar nép multja és jelene“ című munkájának most megjelent 10., 11. és 12-ik füzetében. Az Athenaeum kiadásában megjelenő munkának minden füzete 30 krajczár.

FŐVÁROS.

(A régi városház lebontása.) A közmunkatanács egy kis sakkhuzással tudvalevőleg kiekszekválta a fővárost a régi városházából. Történt ez akkép, hogy a sebestyén-téri és rózsatéri háztelkekből alakított új területekből olyan feltétellel adott el telkeket Klotild főhercegeasszonynak, hogy a régi városházából 1900-ra már üres terület lesz s az ócska épület nem zavarja a főhercegi bérházak jövedelmi perspektíváját. A zsákba szorított főváros lojalitásból nem mert szólni a tudtán kívül létrejött alku ellen, belenyugodott — mint minden másba, s most töri a fejét, hogy a régi városháza hivatalait hová tegye. A talány persze könnyen megfejthető: az egész városháza bevonul a Károlykaszárnyába. Oda befér minden. Annak a maradiságához teljesen hozzáillik a fővárosi adminisztráció rozoga gépezete. Az áthelyezés ugyan munkával jár; terveket, átalakításokat kell készíteni, de végre az is meglesz. Lassan járj, tovább érsz: ez a mottó. Emiatt nincs még ma sem kész az átalakítás terve, a hivatalhelyiségek beosztása, pedig alig másfél esztendő a hátralevő idő s az alatt a városházát is le kell bontani. Nagy sebbel-lobbal belementek az átalakítás tárgyalásába s azután elaludt az egész. Van még elég idő, úgy gondolják. Bizonyára valamelyik kerületi Józsu megállítja az esztendők forgását, ne hogy kizökkenjen megszokott lassuságából a derek közigazgatás.

(A községi választások utójátéka.) Dr. Hartmann Elek, amint annak idején említettük, több inkompabilitási esett miatt tett panaszt az igazoló-, később pedig a bíráló-választmány előtt, amely panaszok főleg Ehrlich G. Gusztáv és társai ellen irányultak. A bíráló-választmány elutasította a panaszt s Hartmann föllebbezett a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság Wekerle Sándor elnöklése alatt ma tartott ülésében tárgyalta ez ügyet és elrendelte a panaszos tanúinak a kihallgatását és a nyilvános bizonyítási eljárást.

(A Ferencz József-árvaalap.) A budapesti tanítók segélyegyesületének igazgató-tanácsa ülést tartott, Verédy Károly budapesti királyi tanfelügyelő elnöklése mellett. Az árvaalap ez idei 200—200 koronás segélydíját Schliesz Annának és Stuller Margitnak ítélte. Ugyanekkor jelentette be az elnök, hogy Farnady József, az egyesület jogtanácsosa, 25 évi működés után, áll-

sától megvált s az egyesület tagjainak szorgalmas és jómagaviseletű gyermekei jutalmazására 1000 forintot alapítványt tett.

(A fehér és fekete golyó.) A közgyűlés a legutóbbi községi választásoknál történt szabálytalanságok miatt utasította a tanácsot, hogy a választás módjának a megváltoztatása, javítása felől gondoskodjék. A tanács a fehér és fekete golyóval való szavazást javasolja. Ezt a javaslatot holnap tárgyalja a közgyűlés.

(U) **Építkezések.** A középítési albizottság ma délután Kun Gyula tanácsnok elnöklése alatt tartott rendes heti ülésén a következő nagyobb építkezésekre javasolta az építési engedély megadását: Dréher Antalnak a VII. kerület Wesselényi-utcában két négyemeletes házra; Ámon Józsefnek a VIII. kerület József-köruton négyemeletes bérházra; Glückselig Józsefnek a VI. kerület Nagy János-utcában háromemeletes lakházra; Adler Arthur és nejenek a VI. kerület Sziv-utcában háromemeletes lakházra; Deutsch József I.-nek a VII. kerület Dembinszky-utcában háromemeletes házra; Háfner Antalnak a II. kerület Oszlop-utczában kétemeletes házra; Kohn Lipót és Gomperz Miksának a VI. kerület Mohács-utczában háromemeletes házra; Buchelt Károlynak a VI. kerület Róppentyú-utczában egyemeletes házra; Prutscher József és nejenek a VII. kerület Fáy-utczában földszintes házra; Hízsnay Edének a VII. kerület Névtelen-utczában földszintes lakházra és istállóra; Szücs János és nejenek a VI. kerület Fóthi-uton földszintes épületre; Schauer Ignácznak az V. kerület Dráva-utczában földszintes épületre; Kühner Jakabnak a VI. kerület Bajnok-utczában földszintes házra; Adler Adolfnak IX. ker. Üllői-uton földszintes házra és színekre; Fuchs Hermannak a VI. kerület Névtelen-utczában földszintes házra; Tipaska József és nejenek a VI. kerület Fáy-utczában földszintes házra; Vidra Sándornak a VI. kerület Petneházy-utczában földszintes házra; Kanyuk György és nejenek Zugló, Angol-utczában földszintes házra; Duffel Antal és Ferencznek a III. kerület Bokor-utczában földszintes lakházra; Wiedermann Károlynak a III. kerület Mátyás-hegyen földszintes lakóházra; Sor Manónak a X. kerület Álmos-utczában munkás lakás, istálló és raktárépületre; Medek Vinczének a VII. kerület Rottenbiller-utczában levő egyemeletes házra fényképészeti műteremre; Baruch Józsefnek az I. kerület Átlós-uton földszintes lakházra, hizlalda és jégverem; Drechsler Ármint és nejenek a X. kerület Szigligeti-utczában földszintes lakházra és kocsi-színre és a budai korcsolyázó egyletnek a II. kerület Krisztina-köruton a Christen-féle telken korcsolyázó csarnok építésére. — Ezenek kívül javasolta még a bizottság több kisebbrendű építkezésre és átalakítások eszközzésére az építési engedély kiadását, valamint néhány módosított tervnek jóváhagyását. — Elutasítani javasoltattak: Kovács Frigyes a VI. kerület Sziv-utczában szándékba vett építkezésre bemutatott módosított terveinek jóváhagyására; Stenger Gyula a VII. kerület Kazinczy-utczában faszerkezetű lugas felállítására és Schwendner János a VII. kerület Gyarmat-utczában egy fabódé építésére engedélyt kérő folyamodványukkal.

(Kórházi pótdadó.) A kormány a nyilvános betegápolási költségek viselésének a rendezését három százalék magasságig fokozható pótdadó bevételeiből alakítandó országos betegápolási alappal akarja keresztülvinni. Abból az alapelvől indul ki ennél a kormány, hogy a nyilvános betegápolási költségek viselése szempontjából, az ország összes községeit egyesíteni kell s a toherviselést ország-szerte egyenlővé kell tenni, hogy így a költségek fedezése az adozó lakosság közt megoszóló közterhet alkosson. A pótdadó lehetővé teszi azt, hogy a kórházak minden nehézség nélkül hozzájuthatnak az ápolási díjakhoz s biztosítja azt, hogy a törvényhatóságok a főváros kórházaival szemben fönnálló tartozásaikat egy év alatt teljesea kifogják egyenlíteni.

900.000 forint.

— A főváros zárószámadása. —

Nehéz, küzdelmes munka után megszületett a főváros 1897. évről szóló zárószámadása; de még nem a végleges, csak a főszámvevőség javaslata, amely csak a tanácsai tárgyalások módosításai után fog végleges formában, tömött mellékletekkel napvilágot látni.

A most megjelent javaslatszerű zárószámadás mindamelllett a főváros tavalyi háztartásának őszinte képe, kissé nyers vonásokkal, de hű. S amelllett abban a régi, rendszertelen összeállításban, amely a legelkesebb pénzügyi kapacitásra is lehetetlenné teszi, hogy világos átnézetet szerezzon a háztartás valódi, számokban kifejezhető állapotáról. Ez azon-

ban régi baj, amelynek orvoslására elrendelték a reformot s hihetőleg egy-két esztendő múltán meglesz a kívánt változás. Ennyit a zárószámadás külső alakjáról. A belseje rendkívül érdekes. Olyan bevételi fölösleggel zárul, amely látszólag képes a legpesszimistább lelkű embert is megbékíteni a főváros gazdálkodási rendszerével. A kiadások és bevételek egybevetett eredménye ugyanis a következő számbeli fölösleget adja:

1. A községi vagyon rendes és rendkívüli kezelésénél:

Bevétel:	16,355.647 forint 64 $\frac{1}{2}$ krajczár
Kiadás:	15,744.709 " 99 "
Fölösleg:	610.937 forint 65 $\frac{1}{2}$ krajczár.

2. Az ingatlanok értékesítésének kezelésénél:

Bevétel:	393.851 forint 36 krajczár.
Kiadás:	370.825 " 45 "
Fölösleg:	24.025 forint 91 krajczár.

3. A kölcsön pénzéből eredő többlet:

Bevétel:	7,729.848 forint 55 krajczár.
Kiadás:	5,878.456 " 02 "
Fölösleg:	1,851.392 forint 53 krajczár.

Ebből a három számcsoportból tulajdonképpen csak az első az, amelyet a fővárosi háztartásra irányadónak kell vennünk. A második csoport a fővárosi törzsvagyon elidegenítésének, a harmadik a beruházásokra felvett kölcsönpenzek kezelési eredménye: szorosan egyik sem tartozván a háztartáshoz, fölöslegük számba sem vehető. Marad tehát fölöslegkép a községi vagyon rendes tételénél elért: 610.937 forint 65 $\frac{1}{2}$ krajczár.

Az 1897-ik évi költségeloirányzat azonban 262.633 forint deficitet prelinált. Ez a deficit az imént kimutatott fölöslegén kívül nyert fedezetet a rendes háztartás keretében s így ez az összeg is mint fölösleg jelentkezik. Azonkívül az 1896-iki év fölöslegéből is 26.900 forintot engedélyeztek az 1897-iki háztartás apró kiadásaira, amely összeg ugyancsak fölöslegképen szerepel. Ha már most az egybevetést megteszük, akkor a tavalyi esztendő valóságos bevételi többlete:

1. a községi alap tényleges fölöslege	610.937 frt 65 $\frac{1}{2}$ kr.
2. az 1897. évi költségeloirányzati hiány	262.633 " — "
3. az 1896-ról engedélyezett fedezet	26.900 " — "
A valóságos fölösleg	900.470 frt 65 $\frac{1}{2}$ kr.

Ezt a szinte hihetetlen eredményt a záró számadásban akképp találjuk megokolva:

Ez az eredmény annál feltűnőbb, mert az 1897. évi költségeloirányzatban a bevételeknek a szélső határig való emelése és a kiadásoknak a nélkülözhetetlen tételekre való korlátozása dacára sem kerülhettük ki a költségeloirányzati hiányt. Ennélfogva szükségessé tartjuk az 1897. évi háztartási fölösleg keletkezésének általánosságban való megvilágítását. A kedvező eredmény magyarázatát leginkább a millenniumi évet megelőző föllendülés és a millennium évében sok tekintetben korlátozott fejlődésnek az 1897. évben kétszörös erővel való folytatása adja. Ez okozza első sorban a községi adópótléknak 126.035 forintnyi többletét, amely majdnem egyedül a házberadó eredménye; a házberkrajczár 166.438 forintnyi többletét, a vízvezetési bevételek 148.618 forintnyi többletét, amelyből az üzem költség-többlet 86.002 forint leszámítandó s a tiszta többlet 62.526 frt; az építés rendőri díjak 109.012 forint többletét. Ezután következik a kövezetvám 119.569 forint, az állami italmérési jövedék 76.265 forint és a vásárcsarnokok 105.898 forint többletével.

A fölöslegnek ez a nem remélt magassága bizonyára megnyugtató azokra, akik az egyre fokozódó deficitet a főváros háztartásából minden áron ki akarnák küszöbölni. Ezt a törekvést megvalósítani alig lehet. A zárószámadás ugyanis föltöbbszintű, s alig végzi be a bevételi többletek felsorolását, siet a fölösleg által keltett örömet lelohasztani imigyen:

Az elért fölöslegből az 1898-iki eloirányzatban kimutatott hiány fedezetére kell 217.583 frt — kr. A fennmaradó összegből az 1892—94. évi kolerajárványnak 1898 végén esedékes részletére kell 411.204 frt 18 kr. A tavalyi fölöslegből tehát csupán 303.751 frt 82 kr. a felhasználható rész, amelyre máris egész sereg olyan tulkiadás várakozik, amely az 1898. évi háztartás rendes keretében nem nyert fedezetet.

Az elmondottakban van az 1897-iki háztartás

általános képe, tele zavaros, érthetetlen motivumokkal, elszomorító bevételi többlettekkel. Mert sem a házberadó, sem a házberkrajczárak, vagy a víz-fogyasztás, sem a kövezetvám, sem a vásárcsarnokok helypénz többlete, de még az italmérési többlet sem mutatja a bevételek természetes, egészséges fejlődését. Valamennyi a fővárosi élet uzsoraszerű megdrágításának eredménye, amely lehet rettenetes, de semmi esetre sem vigasztaló.

Sem pénzügyi, sem gazdasági politikája nincs a főváros vezető köreinek. Az eloirányzatokban kétségbeesett erőfeszítéssel sikerül a mutatkozó hiányt 2—300.000 forintra redukálni. Teszik ezt akkor, amikor ötven millió forint ára kölcsönkötvénnyel fordulnak a pénzpiac bizalmához. Nem akarják a jól szituált háztartásnak még a látszatát sem, nehogy a pályázó bankok több bizalommal legyenek a kötvények iránt. És megtörténvén a kölcsönalku, megjelenik a deficités esztendő háztartási mérlege majdnem egy millió forint fölösleggel. Tessék itt világosan látni, tessék eligazodni ebben a labirintusban s mindenképp tessék magyarázatot kérni arra nézve: tudja-e a tanács, hogy mit csinál az eloirányzatokkal s tudja-e, hogy mi a teendője a zárószámadásokkal?

Mert akkora fejtelenség mellett, amilyenről az 1897. évi eloirányzat és zárószámadás tanuskodik: azt kell hinnünk, hogy nem tudja, mit csinál. Ez esetben megbocsátható a hibájuk.

VIDÉK.

* (Tömeges fegyelmi vizsgálat.) Máramaros megye közigazgatási erdészeti bizottságának megkeresésére — mint máramarosi szigetilevelezőnk írja — a volt urbéresek tulajdonát képező erdőségek szabálytalan kezelése miatt Lator Sándor máramarosi alispán Ökörmező, Toronya, Triszlop és Lyackovec községek előjárósága, Csűrű József kalocsai körjegyző és Demeter Sándor kalocsai bíró ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Ugyancsak fegyelmi vizsgálat alá vonta az alispán Enyed Lajos hosszumezői községi körjegyzőt is az utadó kezelése körül tapasztalt szabálytalanságok iránt.

* (Trencsénmegye székháza.) Trencsén vármegye e hónap 28-án tartotta rendes évnegyedes közgyűlést, amelyen az építendő székház pályatervét között választott. A díszes, százhatvan ezer forint költséggel épülő monumentális középületre hat építőművész adta be terveit és a közgyűlés szakjegyének előterjesztése alapján egyhangulag ifjabb Bóbul János építésznek ítélte oda az ezeröttszázforintos első díjat.

* (Beszámoló.) Purgly Sándor, az enyingi kerület képviselője, mint Veszprémből táviratozzák, megkezdte beszámoló körutját. Nagy lelkesedéssel fogadták Pápkeszin, ahol részletesen beszámolt a parlament működéséről. Legközelebb Lajos-Komáromban tart beszámolót.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Lepsényi Miklós ügye. A képviselőház előtt megtámadott Lepsényi Miklós országgyűlési képviselő ügyét a főkapitányság tudvalevőleg áttette a királyi ügyészséghez. Minthogy azonban maga nem tett följelentést, a királyi ügyészség csakis utcai csendháborítást lát az esetben és az iratokat visszaküldte a főkapitánysághoz. A kihágási ügyet a VIII. kerületi kapitányság fogja tárgyalni.

— Bérczi Béla sajtópere. Abban a sajtóperben, amelyet Bérczi Béla rendőrkapitány felhatalmazására a királyi főügyészség indított Kovács L. Sándor ellen, a sajtóbíróság július 2-dikára tűzte ki az esküdtzéki tárgyalást.

— A bestiak. Dobák János mezőrendőr volt a turai határban. Lelkiismeretes pontossággal teljesítette kötelességét mindig, naponként katonásan jelentette a turai bírónak, hogy a határban minden rendben van. Ez év februárjának elején elmaradt a jelentés, két napig hiába várta, a bíró Dobák Jánost a harmadik nap aztán utána járt. Elment

Dobák János lakására s megkérdezte a feleségét a leányt:

— Hol van öreg Dobák János?

— Még tegnap elment keresztelőre s azóta nem jött vissza; válaszolták azok. A dolog gyanusnak tűnt föl a bírónak s kutatni kezdett a ház körül. Mikor a kamra kulcsát kérte, előbe állt az asszony:

— Mi tagadás benne, hát bizony megöltam a leánnyal. Itt fekszik a vén akasztófára való! így szólott és kinyitotta a kamra ajtaját.

Szürrel letakarva ott fokúdt oszladozó fülben az öreg mezőőr. Nyakán egy kék sáv látszott. Megfojtották.

— Folyton czivódott velünk, kin volt vele az élet. Mondtam a lányunknak, öljük meg ezt a vén embert! Erre Mari lányom megfogta az apját, én meg hurkot vetettem a nyakába és addig húztam azt, míg meghalt a vén átkozott!

A lelketlen feleséget és gyermeket letartóztatták. A pestvidéki törvényszék gyilkosság bűntette miatt helyezte vád alá a két elvetemült gonosztevőt s ügyükben még a nyári szünet előtt megtartják a végtárgyalást.

— Sajtórendőri vétség. A budapesti törvényszék husz forint pénzbüntetésre ítélte Seper Kajetánt, a „Kispest és Vidéke“ szerkesztőjét, mert lapjában kauczió nélkül politikai cikkeket közölt. A királyi tábla ötven forintra emelte a pénzbüntetést, s ezt az ítéletet ma a királyi kuria helybenhagyta.

— Az Iv-utczai rablógyilkosság. A budapesti törvényszék június 13-dikán fogja tárgyalni Wagner Ferencz bűntudóját, aki az idén januárban meggyilkolta és kirabolta Peitl Karolínát. A gyilkost Barabás Béla ügyvéd, országgyűlési képviselő fogja védeni.

— Izgató plébános. A „Krestyán“ című tót nyelvű hetilapban két cikk jelent meg, amelyeknek éle a hazai zsidóság ellen irányult. A királyi főügyészség hűfelekezet ellen elkövetett igaztás miatt sajtópörbe fogta a „Krestyán“ felelős szerkesztőjét, Lepsényi Miklóst, aki Rojkó András murányhuti plébánost jelentette be a cikkek szerzőjének. Az esküdtzéki tárgyaláson, június 2-dikán, Gergus Gusztáv királyi ügyész fogja képviselni a vádhatóságot.

— Orvosszakértői vélemények. A budapesti törvényszék szándékos emberölés büntette miatt vonta felelősségre Kristóffy Teréz cselédleányt, aki a vád szerint gyermekét elpusztította. A vádlott a végtárgyaláson azzal védekezett, hogy a gyermek az asztalról zuhant le és ez okozta halálát. Ajtay Sándor orvosszakértő a végtárgyaláson kijelentette, hogy a gyermek halálát nem az, anya állítólagos ütlegelése okozta. A törvényszék utasítására Ajtay Sándor szakértői írásba foglalva is benyújtotta véleményét, amelyben korábbi véleményétől eltérőleg már azt állítja, hogy a kis gyermek halálát az ütleg okozta. Ezt az eltérést az orvosszakértő úgy magyarázta meg, hogy szóbeli véleményét helytelenül vették a jegyzőkönyvbe. A királyi ügyészség indítványára a törvényszék most véleményadás céljából áttette az ügyet az igazságügyi orvosi tanácshoz.

— Elítélt kereskedő. Csalárd bukás büntette miatt helyezte vád alá a törvényszék Lieber Ábrahám kézművári kereskedőt, aki tavaly 30.000 forintnyi adóssággal csödbe jutott. Azzal vádolták, hogy áruin és üzleti berendezésén poton áron tulajdonított és hogy fizetésképtelenségét tudva, újabb adósságokat csinált. Ma tartották meg ügyében a végtárgyalást s a törvényszék dr. Fried Vilmos védőbeszédének meghallgatás után a kereskedőt csak vétkes bukásban mondta vétkesnek és ezért száz forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Följelentés az „Államvasutak“ ellen. Klein A. kerékpár-iskolát nyitott s e célra az államvasutaktól nagyobb területet bérelt a Podmaniczky és Szondy-utca sarkán. A szerződést Szucsány pályafelügyelővel kötötte meg. Alig hogy berendezkedett, az államvasutak igazgatósága fölhitte, hogy hagyja el a bérelt helyiséget. Klein nemcsak hogy

am engedelmességet, de azzal fenyegetőzött, hogy elővi azt, aki a bérelt területre lép s ott erőszakoskodik. Erre a közeli pályaudvarból vagy hatvan munkás fejjével, csákánnyal behatolt a kerékpár-lakóba s Klein embereivel kedélyes verekedést rögtönöztek. Ez utóbbiak végre is engedtek a tulajdonos erőnek és az új bérlő, a „Hirsch és Reinisch” kövező cég elfoglalta a vitás területet. Klein A. erre az „államvasutak ellen” és az új bérlő ellen panaszt emelt ingó vagyon rongálása és magánlak megsértése miatt; egyidejűleg az államvasutak igazgatósága ellen sommás visszahelyezési pört is indított.

— **Elnök járásbíró.** Székely Pál berettyóújfalui járásbíró bűnügyében a delegált gyniai törvényszék ma hozta meg ítéletét. Szakállt többrendbeli csalásban vétkesnek találták és ezért két évi fegyházra ítélték.

SPORT.

† **Valószínű indulók.** A bécsi derbyben valószínű indulóknak a következőket jelentik:

Mindig lovagolja	Huxtable
Gagerl	Smith
Riff Raff	E. Martin
Wasa	Busby
Ladrome	Rawlinson
Crampon	Park
Áruló	Adams
Doria	Sharpe
Gaspilleur	Peake
Lulu	Hyams
Makó	Cleminson
Malikönig	Barker
Bussert	S. Bulford

† **Lulu.** A Springer istálló derbylova reggelint Vert-Vert-el és Tricky-vel jelenik meg a freudenau training pályán. Trainerje a galoppjával nagyon meg van elégedve.

† **Regatta-verseny az Adrián.** Fiumei tudósítók írja: A tengeri regattaversenyt tegnap délután tartották meg a lovrana-abbaziai tengerpart mentén. A verseny iránt nem mutatkozott valami különös érdeklődés, részint a borus, esős idő, részint az elégtelen nevezések miatt. A Magyar-Horvát tengerhajózási részvénytársaság nagyobb érdeklődésre számított, mert a Fiuméből kirándulók részére a Dalmáciába járó nagy „Pannonia” gőzöst bocsátotta rendelkezésre, de ezzel alig 40-50 sportkedvelő rándult ki. A verseny eredménye a következő:

I. Verseny. Négy személyű csónak kormányossal. Első lett a triezsi „Hansa”, második „Esperia”, harmadik „Eintracht” egyesület. A fiumei „Quarnero” egyesület utolsóinak maradt 50-60 méterrel.

II. Verseny. Négy személyű csónak (Outtrigger) kormányossal. Résztvett a triezsi „Eintracht” és „Hansa” egyesület. Első „Eintracht”.

III. Verseny. Skiff juniorek. Erre a fiumei „Quarnero” és a rovignoi „Privato” volt nevezve. Résztvett egyedül: „Quarnero”.

IV. Verseny. Négy csónak kormányossal (tengeri yole). Résztvett egyedül „Eintracht”, mert „Quarnero” visszalépett.

V. Verseny. „Quarneroi Championság”. Négyes osónak (Outtrigger) kormányossal. Résztvett: „Eintracht”, „Esperia” és „Hansa”. Első lett: „Eintracht”, második „Esperia”, harmadik „Hansa”.

VI. Skiff. „Quarnero Championság”. Egyedül „Quarnero”.

VII. Verseny. Négyes csónak, ifjakért (tengeri yole). Nevezve: „Eintracht” kétszer, „Hansa” és „Quarnero”. „Quarnero” ennél is visszalépett. Első lett „Hansa”. Második „Eintracht”.

VIII. Utolsó verseny. Négyes csónak, kormányossal (Outtrigger). Nevezve: „Eintracht”, „Esperia” és „Hansa”. Részt vett „Eintracht” és „Esperia”. Első: „Esperia”.

† **Wasa-t csütörtökön** és a villámvonattal szállítják Berlinből a Freudenauba. A derbycreakkal Riff-Raff-ot is elhozzák.

† **Lulu pacemakerje.** Lulunak a derbyben Gaspilleur lesz segítségére. Jockeyja Peake lesz.

† **Mosoni kerékpárverseny.** A mosoni kerékpárosok egyesülete június 12-én távolságversenyt rendez Moson és Hegyeshalom között. A versenyre már is sokan jelentkeztek nemcsak Mosonból, hanem Pozsonyból, sőt Bécsből is.

† **Dunlop.** Az angol derby helyezettje Dunlop biztos induló a jövő vasárnap futandó grand Prix de Paris-ban. F. Pratt a nálunk is ismert jockey fogja lovagolni.

EGYESÜLETEK.

† **A Budapesti Hírlapírók Egyesülete** holnap, szerdán délután 4 órakor sürgős ügyben választmányi ülést tart, melyre Mikszáth Kálmán elnök ez uton hívja meg a választmány tagjait.

† **Margitszigeti tündérest.** A fővárosi szegénygyermekert-egyletnek június hónapban a Margitszigeten rendezendő ünnepe igen fényesnek ígérkezik. A Ganz-gyár munkásai már serényen dolgoznak a villamos készülékeken, amelyek az egész szigetet tündéres fényvel fogják elárasztani. Husz díszes sátorban fognak előkelő hölgyek különféle enni-innivalókat és pipere-tárgyakat árusítani. A közönség szórakoztatására két katonai és négy cigánybanda lesz, azonkívül monstre-hangverseny 40 elsőrangú művészi erő közreműködésével. A hangverseny délután 4 órakor kezdődik s tart este 9-ig. Egy művészből és művésznőből alakult Jambó-csoport fogja a szigetet bejárni. Érdekes lesz az „Egy modern bohéme-tanya” csoportozat. Lesz aztán tűzijáték, táncz, velencei éj, mozgó fényképek, bűvészműtárványok, képtárlat elsőrangú művészek festményeiből, sportverseny stb. Az ünnepekre jegyeket az egyleti irodában (Akácfa-utca 32.) és a bizottsági hölgyeknél lehet kapni.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyílt kérdés méltóságos Hammersberg Jenő királyi főügyész urhoz.

Méltóságod bizonyosan már olvasta, hogy a büntetőtörvénykönyv 291. és 310. §§-ban mi foglaltatik. Hogy a gondatlanságból elkövetett emberölés hivatalból üldözendő.

Méltóságod bizonyosan azt is olvasta, és bizonyára sokszor olvasta, hogy a villamos vasut itt is, ott is elgázolt egy embert: stereotyp hír ez már a szerkezetiségekben s a vége ilyenformán hangzik: „A mentők elvitték a Rókusba, de utközben meghalt.”

Magában a pünkösdi ünnepen négy utcában nyíltak ilyen szomorú pünkösdi vérrózsák a következően — három egynél meg is halt.

Ezt méltóságod bizonyosan olvasta. De mikép van az, mi még soha sem olvastuk, hogy ebben a tárgyban valaha kriminális vizsgálat is lett volna?

Egy kíváncsi ember.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

W. K. A kérdéses üzenet önnek szólt. Kéziratokat azonban megőrizni nem szoktunk és így sajnálatunkra vissza nem küldhetjük.

K. J. *Alba.* A vallás- és közoktatásiügyi magyar királyi miniszter engedélyével beiratkozhatik, kérvényét és okmányait tehát a kultuszminiszterhez kell beadni.

H. K. *Baja.* Ajánljuk a „Bányászati és Kohászati Lapok”-at. Az illető iparnak speciális szaklapja tudunkkal nincsen.

L. M. *Belényes.* Az, hogy készletben van, nem tartozik a dologra. Julius 1-től fogva árusítani nem szabad és a szolgabírónak igaza van.

B. A. *P-Ujfal.* Az ön által említett oklevél alapján nem lehet az adóját kétszeresen számítani, ahhoz orvos, ügyvédi, mérnöki, vagy tanári diploma szükséges.

Hedelmös. Mikor a „Pesti művelt társalgót” írták, akkor még nem volt telefon és nem voltak telefonos kisasszonyok. Ha azonban a központi tündérprűszszent, mindenesetre figyelem neki „kedves egészségére” kívánni.

M. K., *Budapest.* Az a család e század elején kihalt. Utolsó férfi tagja G. János volt. Közülök sok jeles katona került ki; egyik ősük Nándorfehérvár ostrománál esett el.

Aggódó. Ha egy pár keleti nyelvet, továbbá francziául és németül beszél az illető, akkor érdemes a pályaváltogatás, ellenkező esetben nem. De ha már abban az iskolában felküzdötte magát a hetedik osztályig, legzserűbb letenni az érettségi vizsgát, akkor előtte a tér, megélhetése biztosítva van és hamarabb is czélt ér.

K. H. *Tarcsa.* Bármelyik könyvkereskedő utján megrendelheti. A „Jósziv” sorsjegyek húzása 1896. június 15-én lesz.

3038. sz. előfizetés. *Nagy-Becskerek.* A Protestáns szeretetház-sorsjegyek húzása június 15-én és szeptember 15-én lesz.

P. L., *Szolnok.* A pályázati határidő április harminczadikán lejárt. Meghosszabbítva nem lett. A beérkezett darabok címeit a lapok annak idején hozták is. A bírálók névsorát még előbb.

Vilmos, *Budapest.* Első kérdésére válaszunk a következő: 1. A lefordított szinmű a szinigazgatóhoz benyújtható, ha még a fordítás joga nincs is megszerelve, de az előadási jogot tartozik megszerezni vagy a direktor, vagy a szerző. Arra a kérdésére, hogy az illető igazgató hajlandó-e előadni? Halározott feleletet nem adhatunk, az mindig az illető irtól függ. 2. Ha eredeti darabot ír, semmiféle „jogot” szerezni nem tartozik. 3. A fordítási jog alkutárgya lévén, nagyon változékony. 4. Ha a darab jó és ügyesen van fordítva, mindenesetre örömmel kap rajta bármelyik igazgató. 5. A díjazás szintén alkutárgya. 6. Bizony eredeti szinművet „irodalmilag ismeretlen” egyéntől óvatossággal szoktak fogadni. 7. A beküldött és el nem fogadott darabok kéziratát vissza szokták adni.

NYILT-TÉR.

Columbia-korékpárok. Meteor-korékpárok. Nagy kerékpáriskola. Kiváló mesterek Villanyvilágítás. Fodor Károly és társa. Aréna-ut és Lendvay-utca sark. Villanyos-vasut megállólhelye.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, május 31. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.90. Az irányzat szilárd.

New-York, május 31. (C. T. B.)

	május 31.	május 26.
	cents	cents
Buza májusra	—	135
„ júliusra	107	109 ¹ / ₈
„ szeptemberre	86 ¹ / ₄	86 ³ / ₄
Tengeri júliusra	88 ¹ / ₄	37 ³ / ₈

Chicago, május 31. (C. T. B.)

	május 31.	május 26.
	cents	cents
Buza szeptemberre	81 ¹ / ₈	83 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	84 ¹ / ₂	83 ¹ / ₂

Ipar és kereskedelem.

Gabonamázsalás a vasuti állomásokon. A napokban említettük, hogy a gabonakereskedők és termelők köréből sok panasz hallatszik a vasuti mázsalás ellen. Erre vonatkozólag azt írja nekünk egy vidéki nagybérő, hogy a panaszok nagyon is jogosultak, amit ő tapasztalásból állithat. Így a Baranya-Mágocsi állomáson minden mázsalás alkalmával igen tetemes a sulyhiány és nagy csoda, ha csak 150 kilogramm sulykülönbözlet van vagononkint. Ez a körülmény arra készteni az illetőt, hogy egy 10 kilométernyire fekvő másik állomáson adatja fel gabonáját, mert ott a mázsalás körül rendszerint nincsen hiba. Ezt a körülményt, amely, ugylátszik, rendszeresen üzött visszaélés az ország számos vasuti állomásán, ismételve ajánljuk az államvasutak igazgatóságának figyelmébe.

Borbehozatajunk. Az olasz bor behozatala egyre emelkedik. Áprilisban Fiuméba 78.102 métermázsa bor érkezett (ebből 67.817 métermázsa, Olaszországból), míg 1897. áprilisban 59.910 és 1896. áprilisban 45.338 métermázsa. Az olasz bor hódítása még szembetűnőbb, ha a jelen évad forgalmának alakulását vizsgáljuk. Eszerint érkezett szeptember 1-től április 30-ig.

	1896/7	1897/8
	m é t e r m á z s á k b a n	
Olasz kikötőkből	548.677	832.742
Osztrák	230.178	141.821
Magyar	684	375
Görög	1.820	5.742
Török	435	118
Egyéb	153	145
	781.927	980.943

A folyó évad elmúlt nyolcz hónapjában tehát máris közel egy millió hektoliter bor érkezett Fiumén át, pedig még négy hónap van hátra. Az olasz bor hódítása kezd immár félelmetes mértéket elérni.

A magyar vasipar kiszorítása Bulgáriából. Lapunk sofai levelezője azt a hirt közli velünk, hogy a magyar, vasipar saját élıhetlensége miatt, alighanem mindenkorra elvesz-

tette a bolgár piacot. Még nem oly régen a magyar vasipari társaságok, így jelesül a Rimamurány-salgótarjáni vasmű termelvényeit igen jó áron tudta Bulgáriában értékesíteni. Kereskedelmi vasárakban, vasgerendákban, drótszögekben stb. a magyar gyárak nagy forgalmat csináltak. A legutóbbi időben azonban fordulat állott be. A magyar gyáraknak, úgy látszik — írja levelezőnk — a belföldön igen jól mehet a dolguk, mert elhanyagolták Bulgariát és ezt annál inkább tették meg könnyű szívvel, mert ide csak hitellel lehet dolgozni, a magyar gyárak pedig hitelezni nem akartak. Ezt a körülményt igen ügyesen felhasználták a németek, akik kevésbé voltak skrupulózusok a hitelezésben és ma úgy áll a dolog, hogy a német vasipar teljesen kiszorította a magyar vasgyárakat.

Elárverezett malom. A nagyváradí Hunyadi- és László-gőzmalom elárverezése ma ment végbe élénk érdeklődés mellett. A törvényszékek számszerűen jelentek meg a fővárosból, különösen a Budapesti bankkegyesület, a Pesti kereskedelmi bank és a Viktória-gőzmalom képviselői közül. Először a Hunyadi-malom került árverésre. Kikiáltási ára 229.237 forint volt. Senkisésem árverelvé, leszálltak 60.000 forintra. Egy órai árverés után 65.700 forintért megvette a Hunyadi-malmot a pesti Viktória-gőzmalom részvénytársaság. A László-malom árverését a felszámoló-bizottság felfüggesztette. Halomias szerint erre is a Viktória-részvénytársaság reflektál, mely a két telepet egyesítve, azokat mihamarabb üzembe hozni szándékozik.

Az Első pesti spodium, enyv, mütrágya, vagyis termény-gyár részvény-társaság ma tartotta évi közgyűlést Bujánovich Sándor elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentése szerint a 61.138 frt 3 korrugó leírások eszközése, valamint az ingatlanok külön tartalékának dotálása után 22.616 forint 52 krajczár tiszta nyereség mutatkozik. A jutalmazások levonása után marakó 17.568 forint 4 krajczárból a 180.000 forint elsőbbségi kötvény 5 százalékos osztalékul 9000 forintot fordítanak. A maradék 8568 forint 4 krajczárhoz, hozzáadva a múlt évről áthozott 932 forint 9 krajczárt, 9500 forint 13 krajczár áll a közgyűlés rendelkezésére. Ebből a törzsrészvények 5 százalékos osztalékára 6000 forintot fordítanak, a fennmaradó 3000 forint 13 krajczárt új számlára írják. A felmentések megadása után kimondták az 1891-ben kibocsátott 180.000 forint elsőbbségi kötvények konverzóját olyképp, hogy a forgalomban levő 1200 darab 150 forintos elsőbbségi kötvények helyett két ilyenért 3 darab, egyenkint 100 koronáról szóló részvényt adnak.

Országos Iparegyesület. Az egyesület összes szakosztályai ma délután lovag Falk Zsigmond elnöklése alatt, együttes ülést tartottak, amelynek az országos betegápolási alapról szóló törvényjavaslattal szemben való állásfoglalás volt a tárgya. Dr. Horváth János ismértette a törvényjavaslatot, azután Gelléri Mór igazgató fejtette ki azokat a szempontokat, melyek kívánatosnak tartja, hogy az egyesület állást foglaljon a javaslat egyes intézkedései ellen. Dr. Horváth János a betegsegélyező pénztárak álláspontját s a kerületi betegsegélyező pénztárak központi bizottságának, valamint a betegpénztári szakosztályának javaslatait ismértette. A szakosztályok egyhangulag elfogadták az előzők javaslatait s elhatározták, hogy ezek értelmében szerkesztendő kérvényt intézzen az egyesület a képviselőházhoz a törvényjavaslat módosítása iránt.

Kőbányai sertésplacc, május 31. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli súlyban) 57 krajczárig. Közép (páronkint) 300—400 kilogrammon súlyban) 56 krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—60 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő súlyban) 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli súlyban) 58—59 krajczárig, közép (páronkint 240—260) kilogrammon súlyban) 57 1/2—58 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 56 1/2—57 1/2 krajczárig. Sertéslelészám: 1898. május 23. napján volt készlet 41.881 drb, május 29-30-án felhajtott 611 drb, május 29-30-án elszállított 655 darab, május 31-ére maradt készletben 41.837 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 31. A ferencvárosi petróleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 28-án érkezett 42 drb. Készlet 586 darab, összes felhajtás 628 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 155 drb, elszállítottan maradt 473 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—58 kr, 220—280 kilós 57—58 krajczár, 320—380 kilós 54 1/2—55 kr, öreg nehéz 54 1/2 kr, malacz 38—44 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti birka vásár, május 31. Felhajtott: 243 drb hizalt ürü és 100 drb feljavítottjuh, 830 drb belföldi első borju. Napi árak: hizalt ürü 19—22 forint páronkint, 23—24 forint 100 kilónkint, feljavított juh 16—18— forint páronkint, 21—22.50 forint 100 kilónkint, első belföldi borju 30—42 forint, kivételesen 45 forint 100 kilónkint.

Bécsi sertésvásár, május 31. A mai vásárra felhajtottak 4968 darab fiatal sertést és 2816 darab magyar zsirsertést, összesen 8784 darabot. Az irányzat lanyha volt. Jegyzetek: Prima 53—54 krajczár, kivételesen 54 1/2 krajczár, közepes és vén sertés 51—52 krajczár, könnyű 46—50 krajczár és fiatal sertés 38—51 krajczár kilónkint élősúlyban.

Bécsi vágómarhavásár, május 31. A mai vásárra 2040 darab magyar, 713 darab galicziai, 71 darab bukovinai és 667 darab német, összesen 3491 darab vágómarha hajtattott fel, e között volt 155 darab soványmarha. Élénk kereslet mellett az árak átlag 1—1 1/2 forinttal javultak. Jegyzések: Magyar hizóökor I. minőségű 32—35 frt, II. minőségű 28—31 frt, III. minőségű 24—27 frt; galicziai hizóökor I. minőségű 33—37 frt, II. minőségű 29—32 frt, III. minőségű 25—28 frt; német hizóökor I. minőségű 37—40 frt, kivételesen 41—42 frt, II. minőségű 32—36 frt, III. minőségű 28—31 frt. Urasági ökor 22—26 forint, bika és tehén 28—34 forint.

Pénzügy.

Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság. A társaságnak a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter által felülvizsgált és jóváhagyott 1897. évi mérlege a tegnapi igazgatósági ülésben állapított meg véglegesen, hogy immár a közgyűlés elé terjesztessék. A közgyűlés folyó évi június hó 30-án fog megtartatni, melyen — a különböző tartalékalapok ellátása után, ugymint leírásokra 289.714 forint 44 krajczár, a biztosítási alapra 34.548 forint 32 krajczár, a nyugdíjalapra 10.000 forint — az elmúlt üzleti évre 5 százalékos osztalék fog javaslatba hozatni. Az üzletvezető igazgatóságnak az elmúlt év különösen kedvezőlen körülményei között elért eredményért köszönetlen szavazatot. A társaság hajóparkja ezidő szerint szállítások által teljesen igénybe van véve.

Uj jegyzés. A tőzsdetanács elrendelte, hogy a Brassói-Cellulose-gyár részvénytársaság 200 koronáról szóló részvényei a mai nap déli tőzsdéjétől kezdve jegyeztessenek az árjegyzőlapban. E részvények 1897. évi szeptember hó 1-től számítandó 4 százalékos folyó kamattal jegyezendők.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, május 31.

Piros pünkösd napját szürke ünneppé tették a csatagos idő. A vízzé vált kirándulások még csak hagyján; bizony sokkal komolyabb következményekkel is járt a két napos országos eső. Mezőgazdasági állapotunkat nem csekély veszély fenyegeti. Tartózkodás nélkül ki kell mondanunk, hogy kritikus napokat élünk. Még minden jóvá lehet ugyan és a nap, amely déli óta pazarul hinti sugarait, biztat is vele. Reméljük, hogy a gondviselés megóvja országunkat egy újabb silány termés csapástól, de egyelőre — hiába is tagadnók! — nem igen kecsegtetők az előjelek.

A ma reggel beérkezett sürgönyi jelentések mintha vetélkednének abban, hogy a helyzetről minél vigasztalhatóbb szintű képet adjanak. És e tudósításokat az összes termelő helyekről kaptuk. Még ha az értesítések nagyobb részének tulsötét jellegét ama érthető kétségbeesés rovására írjuk, amely ilyenkor természetesen meg szállja a gazdákat, még akkor is — a mai állapot szerint — sivar jövőnek mennék elébe. De azért ne csüggedjünk, ne veszítsük el a bizalmat a magyar anyaföld ősi erejéhez, a természethez, amely nem egyszer már csudákat művelt. A veszély komoly, de e perczben még nem aktuális!

Szombaton a reggeli órákban több helyütt nagy köd volt, amely a korai kalászosokra rossz hatással volt. Rozsda most már majdnem mindenütt mutatkozik — még az eddig rozsdamentes Tisza vidékén is — és mindinkább terjed a baj, s ami a legaggasztóbb, a buja vetések között sok a megdőlt kalász.

Ismételjük, kézzelfogható kárról még szó sincs és ha az egész országban az időjárás délután olyan, mint itt a fővárosban, akkor remélhetőleg alaptalan lesz a félelem. Most minden az

időtől függ, amely csak közvetlenül nagyon melegre ne forduljon; inkább hűvös, száraz napokra van szükségünk.

A tőzsde aránylag józanul fogta fel a helyzetet és épen csak a vidéki elemek, amelyek ma a „felemelt helyérek” daczára megint szép számmal voltak képviselve, okoztak nagyobb szabású vételeikkel olykor-olykor egy kis muló haussaráramlatot.

Egyenként azonban alig tíz krajczárral emelkedett a szeptemberi buza ára és 10 forint 24 krajczárral zárul.

A szeptemberi rozs és zab — többszörös ingadozások után — mintegy 10 krajczárral olcsóbb a szombati zárlatnál: 7.53 forint és 5.72 forint.

Ami a folyó határidőket illeti, úgy látszik, hogy a rozs és zab már lebonyolódott, mert vagy két hete nem fordult elő kötés e gabonafélékben. Sőt ma délelőtt május—júniusi tengeriben sem volt üzlet, délután is csak elvétve kötöttek ügyleteket e határidőben és ez a tegnapielőtti zárlathoz, viszonyítva 10 krajczárral olcsóbb, ugyszintén a július—augusztusi terminus, amelyben már jelentékenyebb fluctuációk is voltak.

A május-júniusi buzában reggel, az általános deprimált hangulat közepette, sikerült némi mozgalmat felfelé inscenirozni, de a piac hamarabb fogyott ki a vevőkből mint az eladókból és miután délben 12 forint 78 krajczáros árfolyamnál jött létre az utolsó üzlet, ettől fogva még névleges kurzusokat sem lehetett megállapítani. Este 12.60 forint volt „aru.”

E határidő forgalmának külső képe tehát azt a benyomást kelti, mintha az egész üzlet e terminusban már lebonyolódott volna. Pedig még sincsen úgy! Szorgos puhatolozásaink alapján jelenthetjük, hogy az árulészámoló irodánál még körülbelül 260 kötelet tartanak evidenciában pro és contra. A vételkötések főleg egyes kezekben összpontosulnak, míg az eladások szét vannak szórva több bizományosnál és ügynöknél.

Beavatottak szerint a döntő ütközet e határidőben csak június második felében zajlik majd le és ma már kétséget nem szenved, hogy a lebonyolítás nem szállítás és átvétel révén, hanem stornirozás útján fog végbemenni. Hogy minők lesznek ezek a kompenzációs kurzusok, az az időtől és a készáru conjuncturájától függ.

Az idő Isten kezében, tehát jó helyen van, bár a hausselisták inkább Falb-hoz szítanak. A készáru irányzata még a malmoktól függ, ezeket pedig egyelőre mi sem mozdítja ki lethargiájukból. A malmok jelenleg nem képesek felvenni a versenyt a lisztkereskedőkkel, akik két forinttal olcsóbban kínálják az örleményt, mint a malmok.

Egyéb cikkek készáru forgalma elenyészően csekély, változatlan árak mellett.

Meg akarjuk még említeni, hogy a barátság-talan idő folytán itt rekedt tőzsérek tegnap a Lloyd-kávéházban egy kis parázs magánforgalmat insceniroztak. Kötöttek szeptemberre buzát 10 forint 32—33—35 krajczáron. Tudjuk ugyan, hogy nem a tőzsde hatáskörébe tartozik ellenőrizni azt, vajjon abban a kávéházban, amely véletlenül az 6 palotájában van, kártyáznak-e vagy buzakötésdíjt játszanak-e. De hát tudomásunk szerint Magyarországon törvény tiltja az ugynevezett zugtőzsdéket és ha már a börze vezetősége szemet huny afelett, hogy ünnepnapokon a főlépcsőn játszanak a kisdedek, az apró ágensek kreditakciókban és államvasutakban, az ellen már mégis felemeljük szavunkat, ha a gabonaszakmában is meg akarják honosítani az ünnepi forgalmat. Semmi szükség arra, hogy ott a piccolok mellett egy szép napon esetleg lekaszabolják gabonánk értékét. Ismétlődés esetén lesz rá gondunk, hogy a főkapitány szétugrassa a tőzsdét kibiczek e tanyáját.

Ami a külföldi piacokat illeti, New-Yorkban szombaton 11 centtessel csökkent a májusi buza ára, a későbbi határidőké 4 1/2 centsig terjedő veszteséget szenvedett.

Ma Berlinben ingadozó maradt az irányzat, az angol piacokon nem volt üzlet és Páris 80 centimes-al magasabb árakat jelzett. Mindez nálunk befolyás nélkül maradt.

Buza.

Elkelt 8000 métermázsza buza változatlan áron. Előfordult eladások buzában.

Table with columns: Mennyiség, faj, ár, hely, etc. Lists various types of wheat and their prices.

Hivatalos jegyzések buzában.

Table with columns: Faj, ár, etc. Official price listings for wheat.

Előfordult határidőkötések buzában.

Table with columns: Határidő, ár, etc. Forward contracts for wheat.

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Table with columns: Határidő, ár, etc. Official forward contracts for wheat.

Rozs.

Készárnyület. Elkelt néhány kocsi fentartott áron.

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: Mennyiség, faj, ár, etc. Lists rye sales.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: faj, ár, etc. Official price listings for rye.

Raktárállomány: A közraktárban 11300 métermázsza.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Table with columns: Határidő, ár, etc. Forward contracts for rye.

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, ár, etc. Official forward contracts for rye.

Takarmányfélék.

Készárnyület takarmányfélékben. Zab változatlan, a kínálat gyenge. Árpa üzletelen. Tengeri változatlan, gyenge vételkedv mellett.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, faj, ár, etc. Lists feed grain sales.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, faj, ár, etc. Official price listings for feed grains.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, ár, etc. Forward contracts for feed grains.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, ár, etc. Official forward contracts for feed grains.

Gabona- és lisztforgalom.

A sz. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május hó 27. este 6 óráig május 30. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, ár, etc. Grain and flour trade summary.

helyi forgalomba

Table with columns: buza, rozs, árpa, zab, tengeri, ár, etc. Local grain trade.

b) átmeneti forgalomban

Table with columns: buza, rozs, árpa, zab, tengeri, ár, etc. Transitional grain trade.

a fővármihivatalnál előjegyzett:

Table with columns: Az árú megnevezése, ár, etc. Forward contracts for grain.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE

Budapest, május 31.

A tőzsde üzletének múlt heti nagy szilárd-ságát a szombati zárlat utolsó percében a spanyolok győzelméről érkezett meglepő hír rendítette meg. Azóta kiderült ugyan, hogy az a hír hamis, de viszont a két ünnepponon át tartott esőzés azt az aggodalmat keltette, hogy az idei termés még sem lesz olyan jó, mint remélték. És e kétség helynyomása alatt állt a tőzsde a mai üzlet egész tartama alatt. Aszerint, amint a buzaárak a gabona-tőzsdén emelkedtek vagy alászálltak, aszerint, hullámzóttak az értékek árai is megfordított irányban. Délután pedig, mikor a nap kisütött, az árak közepes színvonalon megálltak. Viszonylag szilárdabaknak bizonyultak ma is a magyar hitelbank, a leszámítolóbank és a pesti kereskedelmi bank részvényei, melyeknek kedveltsége készülöben lévő új üzleteiken alapszik. De a salgótarjániakat és a czukoripar részvényeit is drágábban vásárolták. A helyi piac egyáltalán eléggé élénk és eléggé szilárd volt, dacára a gabonatermesre vonatkozó kétségnek, melyeknek hatása inkább csak a nemzetközi értékeknek volt tapasztalható. A külföldi váltók és az ércpenz ára nem igen változott.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 401.50—400.25, Salgótarjáni 626—628, Leszámítoló bank 263, Osztrák hitelrészvény 360.20—359.70, Osztrák-magyar államvasut 360.80—361.90, Kereskedelmi bank 1440—1442, Közüti vaspálya 394.50—395, Magyar czukoripar 163—164.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.90, Magyar hitelrészv. 400.75, Aranyjárdék 120.90, Koronajárdék 99.—, Leszámítoló-bank 263.—, Jelzalogbank 255.—, Rimamurányi 254.—, Osztrák-magyar államvasut 360.50, Unionbank 297.50, Angolbank 158.—, Déli vasut 71.75, Alpesi 163.60, Márka 58.90, Közüti vasut 395.25.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Regale-kötvény 101.10, Kereskedelmi bank 1440—1442, Salgótarjáni köszénbánya 627—632, Közüti vasut 394.25—394.75, Magyar czukoripar 164—165, Magyar hitelrészvény 400.75—401.50, Magy. villamosági részv.-árs. 135—137.50, Magyar jelzalogbank 254.50—254.75, Magyar leszámítoló bank 262.50—262.90, Rimamurányi vasmü 254—255.50, Osztrák hitelrészvény 359.70—360.20, Adria 218, Osztrák-magyar államvasut 361.25—361.75, Kassa-somodi köszén 27, Kőbányai gőztéglagyár 800, Magyar asphalt 228, Magy. ált. köszénbánya 109, Magyar keramiai gyár 177.50, Danubius hajógyár 96-Ganz 22.50.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 forint, 8 napra 6—6 forint, június utójára 10—11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, etc. Afternoon market prices.

Az utótőzsdén mérsékelt berlini jegyzésekre az irányzat tartott maradt. Kötöttek: osztrák hitelrészvény 359.90—360.20—359.40, magyar hitelrészvény 401—401.25—399.75—401.40, osztrák-magyar államvasut 361.50—361.75—360.75—361.50 forinton.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, etc. Late afternoon market prices.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, május 31. Terményekben felette csekély üzlet volt. Zsíradék változatlanul bányadt. Szilva árai gyengébbek, forgalom híján.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Díszosztr. ingyen hordó, Szalonna, Szilva, etc. Official price listings for various goods.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, május 31. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. — Baromfinál csendes, árak emelkedtek. Halban élénk, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldségnél élénk, Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkeket hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52—56 frt, II. 44—52 frt. Birkahus hátulja I. 42—46 frt, II. 36—42 frt. Borjúhús hátulja I. 58—61 frt, II. 54—58 frt. Sertéshús előrendű 64—66 frt, vidéki 53—50 frt.

(Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésszár hordóval 65.0—65.0 fr (100 kilonként). — Baromfi (élt). Tyúk 1 pár 1.10—1.50 fr. Csirke 1 pár 0.60—1.50 fr. Lúd hízott kilonként 50—55 kr. — Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 28.0—29. — fr. Sárgarépa 100 kötsz 4.00—6.00 fr. Petrezselyem 100 kötsz 2.00—4.00 fr. Lencse m. 100 kiló 14—18 fr. Bab nagy 100 kiló 8—12 fr. Paprika L 100 kiló 30—60 fr. II. 10—20 fr. Vaj I. rendű kilonként 0.75—0.90 fr. Vaj-tés kilonként 90.0—1.10 fr. Burgonya-rózsza 100 kiló 3.80—4.20 fr. Burgonya sárga 100 kiló 3.80—4.0 fr. — Halak. Harcsa (élt) 0.80—1. — fr 1 kiló. Csuka (élt) 0.60—1.00 fr 1 kiló. Ponty dunai 0.25—0.60 fr.

Szesz.

Budapest, május 31. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapest 20.25—20.50, Finomított szesz nagyban 59.—59.1/2, Finomított szesz kicsinyben 59.25—59.50, Elasztó-szesz nagyban 58.75—59.—, Elasztó szesz kicsinyben 59.25—59.50, Nyersszesz adózva nagyban 59.—58.1/2, Nyersszesz adózva kicsinyben 59.25—58.50, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 17.50—17.75, Denaturált szesz nagyban 22.50—22.75 Denaturált szesz kicsinyben 23.—23.25. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 31. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.—21.10 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 20.10—20.30 fr.

Prága, május 31. Adózott trippló-szesz nagyban 56 3/4 fr. Adózatlan szesz azonnali szállításra 20.25—20.50 forint.

Triest, május 31. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% kekkoliterenként nagyban június-augusztusi szállításra 14.—14.50 fr.

Berlin, május 31. Szesz helyben 53.407 márká = 31.40 fr, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 litereszállék. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 fr.

Olajok.

Páris, május 31. Repceolaj folyó óra 54.50 frk (= 25.74 frt); júniusra 54.25 frk (= 25.62 frt); július-aug.-ra 54.25 frk (= 25.62 frt); 4 utolsó óra 55.—frk. (= 25.98 frt). Arak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 fr.

Hamburg, május 31. Repceolajhelyben 52.— márká (= 30.58 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 fr.

Cukor.

Prága, május 31. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Auszig. Azonnali szállításra 12.92 frt, október-decemberi szállításra 12.87 forint.

Páris, május 31. Nyers cukor (88 fok) készára 30.—30.50 frk, fehér cukor júniusra 32.—frank, július-aug.-ra 32.25 frank, okt.-tól 4 hóca 32.1/2 frk, 4 óra máj.-tól 31.1/2 frk. Finomított készára 103.50—104 frank.

Petroleum.

Hamburg, május 31. Petroleum helyben 5.80 márká = 3.41 frt.

Antwerpen, május 31. Petroleum ka. helyben 17.1/2 frank = 8.41 frt.

London, május 31. Petroleum, amerikai 5—5 1/2 sh., orosz 4 1/2—4 3/4 sh.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 31. Az esős idő hatása alatt a mai gabonatözsde szilárd irányzattal indult, de utóbb az árak gyengültek. Kötetett: buza május-júniusra 13.15—12.95 forinton, buza őszre 10.18—10.15—10.30—10.09—10.11 forinton, zab őszre 6.08 forinton, tengeri jul.-aug.-ra 5.67—5.53 forinton.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza május-júniusra 12.90—13.—, őszre 10.10—10.12, rozs őszre 7.75—7.80, tengeri május-júniusra 5.50—5.52, július-augusztusra 5.52—5.54, zab május-júniusra 7.50—7.55, zab őszre 6.06—6.08, repce augusztus-szeptemberre 13.15—13.20 forinton.

Boroszló, május 31. Buza helyben 21.90 márká (= 12.38 frt) sárga. Buza helyben 21.90 márká (= 12.82 frt). Rozs helyben 16.40 márká (= 9.65 frt). Zab helyben 16.70 márká (= 9.82 frt). Tengeri helyben 13.50 márká (= 7.94 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, május 31. Buza holsteini 230—240 márká (= 13.52—14.11 frt). Rozs meklenburgi 170—182 m. (= 10.—10.70 frt). Rozs orosz 121—122 márká (= 7.12—7.18 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, május 31. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.50 frank (= 13.59 frt). Buza júniusra 28.80 frank (= 13.73 frt). Buza július-aug.-ra 27.90 frank (= 13.25 frt). Buza 4 utolsó óra 24.—frank (= 11.45 frt). Rozs folyó óra 21.25 frank (= 10.13 frt). Rozs júniusra 18.75 frank (= 8.94 frt). Rozs július-aug.-ra 16.—frank (= 7.63 frt). Rozs

4 utolsó óra 14.75 frank (= 7.03 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 31. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.30 frank (= 13.50 frt). Buza júniusra 28.25 frank (= 13.47 frt). Buza július-augusztusra 26.80 frank (= 12.78 frt). Buza 4 utolsó óra 23.40 frank (= 11.17 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 31. A mai előtözsde az esős időjárás, valamint a belpolitikai viszonyok következményeképpen nehézkesen indult meg, egyedül magyar papirokban volt ismét élénkebb az üzlet. A déli tözsdén csakély forgalom mellett némileg szilárdultak az árak.

Az előtözsdén: Osztrák hitelrészvény 380.25 359.75, Anglo-bank 168, Union-bank 297.50, Magyar jelzálogbank 254.75, Magyar hitelrészvény 401.75—400.50, Osztrák-magyar államvasut 382.75—361, Déli vasut 71.75, Északnyugati vasut 249.50, Länderbank 229, Alpési bánya 164.20—163.90, Rimamurányi 254, Elbavölgyi vasut 268.50, Dunagőzhajózási 470, Magyar aranyjárdék 120.90, Magyar koronajárdék 99.80, Török sorsjegy 60.40—60.50, Német márká 58.90, Dohányrészvény 129.25—129.50, Májusi járadék 102, Osztrák koronajárdék 101.40, 20 frankos 954, Fegyvergyár 315—316, Pesti magyar kereskedelmi bank 1439—1444, Adria 212—216, Tramway 521—523.50, Felsőmagyarországi bánya és kohó 118—118.25.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 400.75, Osztrák-magyar államvasut 361.25, Alpési bánya 163.90, Májusi járadék 102.—, Török sorsjegy 60.10.

A déli tözsdén: Osztrák hitelrészvény 380.— Magyar hitelrészvény 401.—, Anglo-bank 168.—, Bankverein 270.—, Länderbank 229.25, Osztrák-magyar államvasut 361.50, Déli vasut 71.37, Elbavölgyi vasut 263.50, Északnyugati vasut 250.—, Török dohányrészvény 129.50, Alpési bánya 163.40, Májusi járadék 102, Török sorsjegy 60.70, Német márká 58.92, Unionbank 297.—, Rimamurányi 254.—, Magyar koronajárdék 99.20, Fegyvergyár 315.50, Osztrák koronajárdék 101.40, 20 frankos 9.55, Magyar aranyjárdék 121.—.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.95, Magyar koronajárdék 99.15, Tiszai kölcsonssorsjegy 138.75, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.10, Magyar hitelrészvény 400.50, Magyar nyereségykölcson sorsjegy 157.20, Kassa-oderbergi vasut 190.35, Magyar kereskedelmi bank 1440.—, Magyar vasuti kölcson ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 119.80, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 262.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 254.25, 4.2% papírjárdék 101.90, 4.2% ezüstjárdék 101.70, Osztrák aranyjárdék 121.15, Osztrák koronajárdék 101.50, 1860. sorsjegyek 142.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.25, Osztrák hitelrészvény 359.50, Angol-osztrák bank 167.—, Unió-bank 297.25, Bécsi Bankverein 269.50, Osztrák Länderbank 229.26, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 361.50, Déli vasut 71.—, Elbavölgyi vasut 263.—, Dunagőzhajózási részvény 465.—, Alpési bányarészvény 163.70, Dohányrészvény 129.—, 20 frankos 9.54, Cászári királyi vort arany 5.68, Londoni váltóár 120.45, Német bank-váltó 58.87, Az irányzat kedvezőtlen.

Bécs, május 31. (Utótözsde.) A déli tözsde zárása után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 450.—, Anglo-bank 167.50, Bankver. 270.—, Union-bank 297.—, Länderb. 229.25, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 71.25, Elbavölgyi vasut 263.25, Északnyugati vasut 249.50, Török dohányrészvény 129.25, Rimamurányi vasuti 254.—, Alpési bánya 163.20, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajárdék 99.20, Töröksorsjegy 60.50, Német márká azonnali szállításra 58.90, Német márká utimóra 58.92.

Berlin, május 31. Ezüstjárdék 101.75, Osztr. aranyjárdék 102.80, Magyar aranyjárdék 102.80, Magyar koronajárdék 99.25, Osztrák hitelrészvény 224.90, Osztrák-magyar államvasut 153.60, Déli vasut 31.30, Elbavölgyi vasut 133.50, Bustiehrádi vasut 314.75, Osztrák bankjegy 169.95, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.65, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.80, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.44 1/2, Orosz bankjegy 217.—, Laura-kohó 207.40, Harpeni 188.30, Olasz központi vasut 132.40, Török sorsjegy 115.—, Májusi járadék 101.50.

Az utótözsdén: Osztrák hitelrészvény 224.90, Osztrák-magyar államvasut 158.75, Déli vasut 31.40, Magyar aranyjárdék 102.80, Disconto-társaság 250.—, Szilárd, amerikai értékek magas londoni árfolyamára.

Frankfurt, május 31. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.25, 4% osztrák aranyjárdék 102.90, 4% magyar aranyjárdék 102.55, magyar ko-

ronajárdék 99.70, osztrák hitelrészvény 305.24 osztrák-magyar bank 776.50, osztrák-magyar államvasut 310.25, déli vasut 63.—, északnyugati vasut 212.—, bécsi váltóár 169.62, londoni váltóár 20.46, párisi váltóár 80.80, bécsi bankverek 228.62, villamos részvény 189.40, alpési bányarészvény 141.—, 3% magyar arany-kölcson 88.50, 4.2% papírjárdék 86.40, Elbavölgyi vasut 227.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 31. (Utótözsde.) Osztrák hitelrészv. 305.—, Déli vasut 63.—, Osztrák-magyar államvasut 310.25.

Frankfurt, május 31. (Esti tözsde.) Osztr. hitelrészvény 305.—, Déli vasut 78.75. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, május 31. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.—, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar államvasut 776.—, déli vasut 147.50, olasz járadék 91.51, 4% osztr. aranyj. 102.20, 4% os magyar aranyjárdék 102.60. Az irányzat tartott.

Páris, május 31. Uj 8% francia járadék 101.25, 8%-os francia járadék 102.75, 3 1/2% francia járadék 106.15, Osztrák földhitelintézet 1300, Osztrák-magyar államvasut 758.—, Osztrák aranyjárdék 103.—, Déli vasuti elsőbbség 384.50, Török sorsjegy 107.—, Olasz járad. 92.70, Spanyol kölcson 38.75, Meridional 678.—, Otomatbank 545.—, Rio Tinto 658.50, Debeers 681.—, Eastrand 115.50, Chartered 61.50, Randfontein 34.50, Magyar ara nyjárdék 103.50.

New-York, május 31. Esti 58.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távtréfi jelentése 1898. május 31-én reggel 9 órában.

Table with columns for locations (Állomások), wind direction (Szélirány), wind speed (Szélsebesség), and other meteorological data. Locations include Árvármélya, Szentlőrinc, etc.

Az egyik depresszió Magyarország keleti részére vonult, ahol a barométer 760 mm-re süllyedt. A másik depresszió a norvég parttól déli irányban terjedezik az Északi-tengeren. A magas nyomás a Biscaya-földről táján maradt.

Mindkét depresszió Európában beállhat, ezt és hirtelen idét okoz.

Hazánkban tegnap ismét erős szél volt, ezért hajóink, különösen az Alföldön rendkívül erőseggel. Így Zombor, Újvidék, Eszék, Kic-Kartal állomásokon az erős szél miatt az utóbbi volt a Dunántúli szőlőkben és cserjékben. A szél következményeként megállították az idő állandósan hirtelen. Erősen iránytűk is voltak.

Váltószél, hirtelen ide vándorol, sok helyen esővel.

VIZÁLLÁS.

Május 31-én.

Table with columns for ship names (Főjel), destinations (Vízjárás), departure times (Vizárta), arrival times (Árérta), and other shipping details. Includes ship names like Schönding, Pannón, etc.

Haik megvárta: * = Juggo vész; + = 0 óráig; - = 4 óráig; < = áradt; > = apadt; ? = bizonytalan.

MINDENFÉLE

Áprilisi házasságok. A központi statisztikai hivatal Havi Közleményeinek legújabb füzetéből kitértek, hogy április hónapban jóval több házasságot kötöttek, mint az azt megelőző márcziusban. Még ugyanis márcziusban — a nagybőjtű egyházi tilalom hatása alatt — mindössze 4387 házasság jött létre, áprilisban 5528 házasságot kötöttek, ebből Budapesten 430-at. Ez a szám a múlt év ugyane hónapjában kötött házasságok összes számához képest jelentékeny, vagy 1200-ra rugó növekedést jelent. Az egyes országok között aránylag a legtöbb házasságot a Duna-Tisza közén kötötték, a legkevesebbet a Tiszán innen és a Tisza-Maros szögében. Aránylagosan a legtöbb házasság Turócmezgyében jött létre, a legkevesebb Máramarosban. Törvényhatósági városaink közül a házasság kötések számára tekintetben Sopron áll az első helyen (utána Budapest következik), az utoljón Zombor. Vegyes házasság volt 811, ebből keresztény-zsidó házasság 30. És pedig 17 esetben zsidó vőlegény vett el keresztény leányt, tizenhárom esetben pedig zsidó menyasszony lépett keresztény vőlegénnyel házasságra. — Ezenkívül egy esetben zaidé vőlegény vett el felekezeten kívüli menyasszonyt. — A születendő gyermekek vallása iránt 130 esetben jött létre meggyezés, az összes vegyes házasságok 16 százalékában, még pedig az esetek többségében (54 százalékában) az anya vallásának javára. — A legtöbb meggyezés — szám szerint 85 — a római katolikus vallásnak kedvez; a református fél javára 23, az ágostaiára 12, a görög-keletiére 4, a görög-katolikusára 2 meggyezés létesült. — A 30 keresztény-zsidó házasság közül mindössze 3 esetben jött létre meggyezés a születendő gyermekek vallására nézve, mind a három a keresztény fél javára.

A házörző orangután. Henry de V... tanárasszonyt egyik utazása alkalmával Borneóból egy orangutánhoz hozott magával és azt állandóan magánál tartotta. „Zoulon”, így hívták az orangutánot, szeretettel csüngött az urán, de az előtte ismeretlen embereket gyakran meg is támadta. Gazdája arra használta fel, hogy távollétében vele őriztette a szobáját. Így történt a mi nap is. V. elment hazulról és Zoulon a szoba egyik sarkában guggolt és rágicsált valamin. Az ajtó hirtelen kinyitott és egy ismeretlen ember lépett a szobába. Ez pedig nem volt más, mint Nicolas Bargère, a 41 éves többször büntetett tolvaj, aki a háziúr eltávozását akarta felhasználni. Zoulon csodálatos gyorsasággal vetette magát a betörőre, fojtogatta a karjaival és többször beleharapott az arcába. Bargère isszonyu jajveszékeltére a ház lakói berohantak, és csak nagy fáradsággal tudták a póruljárt tolvajt az orangután karmai közül kiszabadítani. Zoulon hirtelen támadás oly iszonyu hatással volt Bargèrere, hogy a kiáltott félelem következtében megőrült. Az előhívott orvosok a sebeit bekötötték és rendőri fedezet mellett a távollédba szállították.

Vén leányok szigete. A nyugatindiai Bermuda szigete arról nevezetes, hogy a lakosság számarányához viszonyítva, ott van a legtöbb vén leány. Sajátos dolog, Bermuda hölgyei épen hazájuk törvényhozásának köszönhetik, hogy oly sokan pártában maradnak közülök. Bermuda szigete ugyanis a földirtok hosszú időn át egy és ugyanazon család birtokában maradt. Idegen sem vétel, sem átkötés útján nem szerzhettek birtokot. Az olyan leány, ki idegenhez megy nőül, nemcsak birtokörökségét veszíti el, de annak jogát is, hogy földet szerezhessen. A törvénynek ez az intézkedése a férfiakat nem érinti s így ők nagyobb részt idegenből házasodnak. Ez az oka, hogy Bermuda szigete annyira sok a vén leány.

Madarak a börtönben. Eredeti módon tisztekednek Michigan északamerikai államban meggyezés a rabokat, de úgy, hogy egyben élvezetet is szerzeszenek nekik. Az ottani börtönök mindmennyi madártelepek. A raboknak ugyanis meg van engedve, hogy madarakat neveljenek. A rabot ez szórakoztatja, de egyben hozzácsoktatja a gyöngédebb gondolkodáshoz és elvonja szellemét a gonosz tervek kovácsolásától.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(93)

Írta: CROKER M. B.

— Itt egyáltalán vége van az utnak, fellette Sladen asszony és rámatatott egy csapat kulira, urra és hölgyre, akik valamivel lejjebb lármázva összeállottak.

— Talán a Ivy hires utja is csak tréfa, mint a reggelink! mondotta Jervis.

Az Ivy által dicsért ut valóban egészen meglepésztette az embereket és kellemetlen meglepetést szerzett a kirándult társaságnak, amely teljes bizalommal követte lefelé Ivyt, anélkül, hogy sejtette volna, hogy a hegyszakadás fölött mesterséges, szűk ösvényen kell elhaladni, amelyen, mert az eső felig elmosta, csak épen biztos járásu hegyi ponny tudott volna elmenni. Az ösvény egyik végén meredek sziklafal volt, a másikon szurós bozottal telt, két szakadás tátongott és csak az ilyen utakhoz hozzászokott kulik koczkázthattak meg az átkelés. A társaságból mintegy huszan megpróbálták a nyaktörő vállalkozást. Ezek között volt Brande asszony is, aki, míg őt átvitték hordszékéből, bátorítólágot integetett a hátmaradottak felé. A társaság idegesebb tagjai, akiknél az éhség és a félelem birakra kelt egymással, a szakadás szélén megállottak. Néhányan vissza is fordultak, míg Ivy Toby, hogy az átkelés veszélytelenségét bebizonyítsa, keményszájú, sárga ponnyján újból és újból meglépte az utat, miközben henczegett és gonyolódott, úgy, hogy néhányan, akik között Sladen ezredes is, épen nem bankodott volna, ha hirtelen lebukik a meredeken.

Az ezredes szokott rossz kedvét az éhség annyira fokozta, hogy ebben a pillanatban hozzá képest egy megsebesült medve is bárány lett volna. Annak idején kitűnő lovas volt, most azonban nagyon nehéz lett, de azért még mindig szeretett a ponnyjával dicsekedni és szerencsétlen feleségét, aki nagyon könnyű volt, olykor-olykor olyan helyzetbe hozta, hogy megfagyott a vér az ereiben. Persze, mert ilyenkor azután azt mondhatta:

— Bah, ez a ponny olyan, mint a bárány, a feleségem még egy czernaszállal is féken tudja tartani.

A vége pedig az lett a dolognak, hogy az így feldicsért állatot drága pénzen eladta.

— Micsoda, itt veszedelmes az átlóvalas? Épenséggel nem. Itt gyalog veszedelmesebb az átkelés. A mi hegyi-ponnyaink sohasem lépnek felre, mondotta borzító hangon Waringnak, akinek pártfogoltja egész testében reszketve, megállott az átkelés előtt. Várjon csak és meglátja, hogy milyen biztonsággal jut itt keresztül a feleségem: Majd ő megmutatja az utat Milly! kiáltotta fel a hegyre, Milly, siess ide!

— Oh, itt nem merek keresztülvágozni, mondta Sladen Milly, halálsápadt arcát Honor felé fordítva. Mert nem erősek az idegeim, a ponnyim meg nyugtalan és megvadul.

— Gyere le! Nem látod, hogy elszakod az utat? borbólta ura és parancsolója, azután mikor hozzája ért, halkán hozzá tette: En nem lennék ilyen gyáva, még akkor sem, ha az életem forogna a kockán.

— Igen, gyáva vagyok, mondotta a megijedt asszony Marknak, de a gyávaságom sem fogja megmenteni az életemet. Erre azután előre indította ponnyját.

— Ötven méternyi az egész és két perc alatt átjutunk, sugta neki biztatólágot Mark. En leszállok, vezetem a lovat és jót állok erette, hogy baj nélkül átjón.

— No, mi lesz? Kiáltotta az ezredes. Előre, előre! Adj példát a többi asszonynak. Ah, én beszélt? mondotta azután felesége kísértőjének. Ez teljesen felesleges.

Egyszerre mély csend lett a szakadás mindkét oldalán. A nevetés, beszéd, kiáltás és vitatkozás elnémult. A jelenet szemlélői megijedt, komoly, várakozásteljes arccal, lélegzetüket visszafojtva nézték az általánosan félnének ismert kis asszonyt a vad állaton, aki férje parancsára koczkára tette az életét. Vajon szerencsésen átér-e vagy sem? Az egyik épen olyan könnyen megtörténhetett, mint a másik.

— Előre! kiáltotta Jervis, miközben megragadta a kantárszárát úgy, hogy a ló megérezhette, hogy emberére akadt. Csukja be a szemét és gondolja, hogy sik uton megy. Egyszerre csak a tulsó oldalon lesz, maga sem tudja majd, hogyan. Félig már ott is vagyunk.

Az ut felét szerencsésen megtették. A ló engedelmesen ment, mint a bárány, a nézők feszült várakozása csökkent és már nagyobbat kezdettek lélegzeni, amikor hirtelen lódobogás, vad kiáltás, ropogás, patkócsattogás hallatszott és Sladen Milly, a ponny és Jervis eltűnt a mélységben. Egy pillanatig még látni lehetett az emberi tagok és a lópatak összegabalyodott kapálódzását, azután a szakadás bokrai és bozóttjai mindent elnyeltek és semmit sem lehetett többé látni.

És ki volt mindennek az oka? Természetesen senki más, mint Jvy Tobi. Vakmerőségében újra és újra megtette a nyaktörő utat, lábát kihuzta a kengyelből, kurjongatva hadonászott a sapkájával, ezer ostobaságot követett el és ponnyjának türelmét ugyancsak próbára tette. Az állat ekkor már vagy tizedszer volt a szakadásnak a hazafelé vezető uttal ellenkező irányban levő oldalán, gazdája ostoba gondatlansággal a nyakába vetette a kantárszárát, azután mint a többiek, ő is feszült figyelemmel nézte a szerencsétlen asszony martiriumát. A lóva az istállóba vágyakozván, felhasználta ezt a pillanatot, vágatni kezdett, nekirohant az előtte haladó ponnynak és ezt is, lovását is, vezetőjét is a mélységbe taszította.

Ezt a borzasztó pillanatot néhány pillanatra mély csend követte, melyet Sladen ezredes szakított meg ezzel a felkiáltással: Oda van a ponnyim!

— És a felesége? kérdezte Honor haragosan. A felesége nem számít?

Félpillanat múlva egész sereg kuli, lovas és ur, ekkor Jvy Tobyval, mászott lefelé a szakadás bokrai között és nemsokára felhángzott a kiáltás: Megmenekültek!

Az első, akit két férfi felhozott, Sladen asszony volt. Rendkívül sápadt volt és elvesztette a kalapját. Azután véres vonallal az arcán és széttepett kabátban Jervis jött fel, végre a ponny, mely ugyancsak kapálódzott a felszállítás alatt és vagy husz erős lovásznak kellett öt huznia és tólnia.

— Csak nem sebesült meg komolyan? kérdezte Honor, aki elsőnek sietett oda, amikor barátját felsegítették a meredek szélén.

— Nem, nem, felelte durván Sladen ezredes, csak elállt kissé a lélegzete. Egy korty pálinka azonnal helyreállítja. És amikor Milly, aki egy lapos kőre ült le, bármennyire vigyázott is, végre mégis sirni kezdett, gorombán rászólt: De Milly, hogy lehetsz ilyen gyermekes? Hiszen nem esett bajod, meg különben te vagy az oka mindennek. (Egyszer s mindenkorra az asszony volt az oka mindennek.) Ha nem habóztál volna egy örökkévalóságig, hanem mindjárt neki mentél volna az utnak, amikor mondtam, akkor...

— Kérem, hallgasson! kiáltott reá Jervis haragosan.

Az ezredes elvörösödött, de még mielőtt felelhetett volna, Waring kapitány közéjük állott.

— Holla, Mark, fiatal barátom, hiszen maga rossz szímben van! Csak nem tört el valamije?

— Semmi komoly baj; egy nagy fa kiálló gyökere mentett meg bennünket. Csak a kézcukló.

Ekkor nagyon elhalványodott.

— A kézcuklója? ismételte a jelenlevő orvos. Mutasza csak? Amint látom, a fején is megsebesült. A kézcukló eltörtött, de csak egyszerű törés, nem veszedelmes; mindjárt helyreigazítom.

Ezzel mindjárt munkához is fogott. Brande asszony, aki ha betegségről vagy balesetről volt szó, mindig az első között sietett a baj helyére, régen elhagyta hordszékét, hatalmába kerítette egy úr vízespoharát és egy úr szagesítőjét, azután a legmélegebb részvétel sietett a szerencsétlenül járt ember segítségére.

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. június 1-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 123.
Czifra nyomorúság.
Színmű 4 felvonásban. — Irtá: Csiky Gergely.

Személyek:

Balassi Gusztáv	Gyenes
Balla, huga	Cs. Alszegi
Sodró Antal	Egressy
Zsófia, neje	Boér M.
Eszter, rokona	Hegyesi M.
Csoma Balint	Gabányi
Mádi Simon	Zitahi
Poprádi	Nádai
Tarcsai Jenő	Mihályfi
Márczani	Vizvári

Kezdet 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

1848.

(Hedek utja.)

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, 11 képből. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerlette Verő György.

Személyek:

Petőfi Sándor	Lubinszky
Vasvári Pál	Szerdahelyi
Irninyi József	Várnai
Zakár Gergely	Kenedich
Egy úri hölgy	Bárfai M.
Egy polgár	Újvári
Egy hölgy	Tallian
Gróf Batthyány	Ferenczy
Gróf Széchenyi	Lendvai
Kossuth	Szimnai
Eszter	Bárdi G.
Darkó Mária	Horváth V.
Debör	Siposné
György	Szirmai
Laczkó	Raskó
Pistuka	Gyúri
Balta János	Kiss M.
Antos plébános	Szabó A.

Kezdet 8 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ

Igazgató **Feld Zsigmond.**

A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.)
Böhöcz 3 felvonásban. Irtá: Alexandr Bisson. Fordította: Kövessy Albert.
Kezdet 7 órákor.

VIOSZÍNHÁZ.

707. szám. 707. szám.

Mozgó fényképek.

Böhöcz 3 felvonásban. Irták: Blumenthal Oszkár és Kadoburg Gusztáv. Magyarította: Heitai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán	Tapolczai
Mária	Déli R.
Génes Bálint	Balassa
Róza	Rostagn
Kászár Vilma	Kalmar P.
Kaján Tóbiás	Gái
Ménisky Boris	Gék
Ladanyi Alajos	Szerezy
Gombos	Szűke
Julia	Munkácsy M.

Kezdet 8 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Északarkai utazók

Eredeti fővárosi énekes bohózat 4 felvonásban. Irtá: Földi Mátyas. Zenéjét szerette Barna Izid.

Személyek:

Vékony Mátyas	Boros E.
Vékony Eva	Erdei E.
Miczi, leányuk	Somló E.
Hunyadi Péter	Palasthy
Kinizsi Pál	Karcsos A.
Pezsgő Lóri	Békvi Irén
Piros Ferike	Iványi A.
Petőfi-Szilveszer Mór	Sziklai
Helyke Adolár	Fürdői
Vastag Mihály	Tóth Lajos
Dajka	Serégi Lás

Kezdet 7 1/2 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: **Fejér Dező.**

Próbaházasság.

Énekes színmű a Svárcsi úti-dől 3 felvonásban. Irtá: Garó Károly.
Kezdet 7 órákor.

BUDAI SZÍNHÁZ.

A tizparancsolat.

Eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irtá: gróf Zichy Géza.
Kezdet 7 és fél órákor.

Színházi műsorok.

	Komédiák	N. dr. Operák	Vígjáték	Művész	Magyar Iskolák	Iskolák	Iskolák
Csütörtök	—	—	—	Jáfet 12 felesége	Kikapós patikárius	A tis parancsolat	Száműzött
Péntek	Az agglégnyek	—	A hálókocsi ellenőre	A kukta-kiszasszony	Aranylakodalom	A hék asszony	—
Szombat	Egy párisi regény	—	A hálókocsi ellenőre	Jáfet 12 felesége	Északarkai utazók	Üdvöske	Erdő szépe
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Est	Libomfi	—	A hálókocsi ellenőre	Holtomiglan	—	Tamás bátya Csókon szerzett végény	—

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kóty egyetemi tanár urak által gyógyszerészre ajánlott

„Malátasör”

Meghajlokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség, stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemebb üdítő-ital.

Török Attila és Társa

Üvegfestési és edzési műterem

Budapest, IX., Ferencz-körút 18. szám.

Ajánlják műtermüket mindenféle üvegfestési és edzési munkák elvégzésére, melyek művészi kivitelben készülnek a leggyorsabb és a legbiztonságosabb kivitelig. Válatokkal és költségvetésekkel mindenkor szívesen szolgálnak.

A legjutányosabb árak.

Tornaszeközök, függőágyak, kötélárak, hálók

ruhaterítők, fehérek, kenderből, szalmából, fémek, hordozók, székák és egyéb, valódi angol **Lawn-Tennis** és kerti társas-játékok.

Soffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.

185. Vidékre árjegyzék szerint.

Herbster Károly
legnagyobb kerékpárraktár
Budapest, Károly-körút 9.

Csak a legkisebb és olcsóbb legjobbat adom el, mint: eredeti **Humber**, **Benetton**, **Hilfmann**, **Herbert** & **Cosper-Conventry** és **Villiam** kerékpárokat, saját gyártmányon, a legjutányosabb árakban. A 1. osztályú kerékpárnyelvére ajánlom a minden közelművel berendezett **kerékpár-iskolámat** **Kereposi-ut (Fattersal)**.
A kerékpárnyelvére állományban 6000 nagyságúkat tartok.
Tisztelettel
HERBSTER KÁROLY
mechanikus
Budapest, Károly-körút 9.

Ős-Budavára

Ma, szerdán, június 1-én

ELITE-ESTÉLY

Ingyen tombola értékes nyereménytárgyakkal. Minden belépőjegyhez (gyermekjegy kivételével) 5 ingyen tombolajegy, minden bérletjegy 1 ingyen tombolajegy adatik ki.

Két varieté-előadás.

Változatos műsorral. Este 8 és 10 órákor.

Bemutatója: **Taciano** nőimítátornak, **Ber-** **nak** és **Alexander** partier-akrobata csoportnak.

Belépő-díj 1 frt. Gyermekjegy 10 kr.

A földalatti villamos vasút naponta éjféltől 1 óráig közlekedik.

Zavasi Nemzetközi Kiállítás

az új műcsarnokban

az **Andrássy-ut végén**

1898. április 15-től június 15-ig.

Nyitva reggel 9 órától este 7-ig.

Minden csütörtökön este 7—11-ig **sétahangverseny.**

Buffet.

Belépő-díj egy korona.

Vasárnap délután 1 órától 20 krajczár.

WEKERLE - kávéház

VII., Kereposi-ut 70. szám.

Ma és minden nap **italok** olasz zene- és énekművészek hangversenye. Szabad bemenet, rendez kávéházi árak, pontos kiszolgálás. Teljes tisztasággal **Tupli József**, kávé.

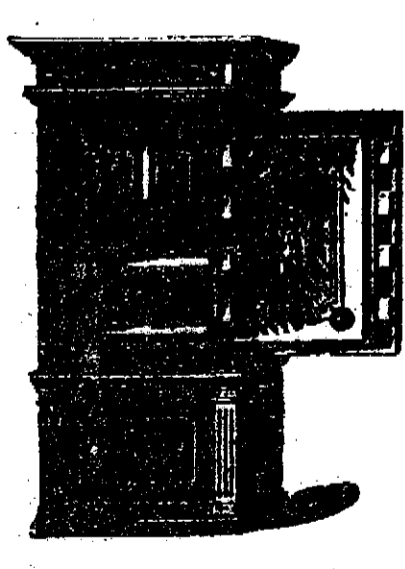

Plisés és Gouvré-intézet.

Wald Gyula

BUDAPEST,
VII., Király-utca 21.

Legújabb és leggyorsabb eszközök minden a szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelések postafordulattal. 185

Arnheim S. J.
első és legnagyobb
pénzszekrény
tresor-gyár.

Budapest és Berlin. Alapított 1833.
Pánczél-szobák,
Safe-depositok.

Gyár: Budapest, Külső Soroksári-ut 92.
Mintaraktár: Dorottya-utca 7.

„KOLOP” kénésfürdő és gyógyvíz

A kolopi kénésfürdő és gyógyvíz az 1898. ezredéves kiállításán elismerő oklevéllel tüntetett ki. — Ugyanott az orvosi kongresszuson **Sékely Árpád** egyetemi tanár ur, mint a legelső kénhidrogén vizről, nagy elismeréssel szót, valamint a Szabad Lyceumban **ngs. Mankó Vilmos** tanár ur e csodás kénés hideg viznek nagy és fényes jövőt jósol.

A fürdő birtosan gyógyít mindenféle **heveny és idült bőrbajokat.**

Orvosiilag rendelve van: **gyomor-, bél- és máj-bajoknál, orv-, szem-, fül- és légzőszervek betegségeinél, ideg- és női bajoknál, görvélknél, csontszú, görvélknél és lábtáplálknál.**

A fürdő **Jász-Nagykun-Szolnok** megyében, **Tisza-Sály** községben fekszik, melyben posta- és távíró-állomás van. — Prospektusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik május 1-én és tart szeptember végéig.

A vízre vonatkozó megrendelések és felvilágosítások **Végen Sándor**-hoz, földbíróhoz és fürdő-tulajdonos **Kolop-fürdő**, utolsó posta **Tisza-Sály** intézendők.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Mára szenteké közzéadásban, levélhívatásokban vagy postautólevélben.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postautólevélben teszi, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinttartódíjra illetik is a hirdetőt. — Csak az apróhirdetést postautólevélben küldheti, s a szöveget az utólevél mellé kell tenni; esetleg közli a levélben is lehet a szöveget s a levéljegyzék beküldésével. Mindenki könyve kiadható az apróhirdetés árán.

„Poste-restante” hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Béla! A pünkösdkor történt eljegyzéshez fogadjon az uton... 4574-1

Falusi lányka! Kedves anyám szemében itt volt. Panszer... 4602-1

Fess asszonykával, vagy médivel örömet levelezze egy... 1847-1

Övid. Látásod és forró érzelműd nyilvánítását... 1875-1

Egy csinos, szeretne megismerkedni egy intelligens... 1360-1

Pepitta! Tabát rád nézve nem létezik többé téged még... 4584-1

Pistike. Mindkét csokrot megkaptam, a háborúról sokat... 1275-1

HÁZASSÁG.

Női menni óhajtok csinos izraelita leány kinek egy... 4638-2

Fiatal ír. jóvórázó férjhez menni óhajtok csinos... 4598-2

Fővárosi iparos szeretne megismerkedni csinos... 4558-2

ALLÁST KERES.

Fiatal leány mint társalkodóni kíván alkalmazást. A magyar... 4584-8

Okleveles óvónő ajánlkozik családnak gyermekek... 4587-8

Elárulítónőnek ajánlkozik egy kisasszony, ki a tőlen nagy... 4588-8

Egy 15 éves árva leány bármily állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 4612-3

Társalkodónői állást óhajtok elfoglalni egy 20 éves kath. jó... 4452-8

ALLÁST KAPHAT.

Bonae keresetkét egy másfél éves leányka mellé. Czim a kiadóhivatalban. 4590-4

Tanulóleányok női divat terebe azonnal felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban. 4498-4

Magyar felolvasókat keresetkét vidékre idősebb magányos... 4496-4

Francia bonnet keresetkét gyermekeim mellé. Ajánlkozhatsz... 4588-4

OKTATÁS.

Czimbabwé tanító, ki még néhány órával rendelkezik, tanít... 4102-5

Magyarul és németül tanít naponta 1-2 óráig francia... 8374-5

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak... 8374-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Komárommegyében a vasúttal ¼ órányira fekvő 108... 4578-8

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép... 3898-8

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonnan épült házban:

Földszint	Belt-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílász.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1480 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres elő- és 1 kisebb munkahely, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 kioszt, pincze és padlászal, az udvari traktásban külön leendő folyosóval, direkt bejárat a kőcsőházzal.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.
	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.
III. emelet	Lakás 700 frt.	3 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.
	Lakás 380 frt.	2 utcai szoba, előszobával, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kioszt, pincze és padlászal.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéták fedett folyosók, kertre nyíló kilitással.

Házhelyek eladása.

A Budapest III. kerületében fekvő „Római-fürdő”-telephelyen tartozó ház helyek, előnyös feltételek mellett eladó. 36 házleltetés. Berakított utak. Csatorna, vízvezeték. Fűtőrendszer. Fejlesztés ad a delutáni órákban: dr. KINGER LAJOS ügyvéd, Kerepest-ut 6. sz. sz.

1000 db valódi ritka levélhívatás minden világviszonyban, minden bélyeg csak egyszer van készítésben.

ára 8 frt

Bélyegalbum gyári raktár 10 kr-tól feljebb.

Kapható **Faludi Zsigmond** bel- és külső bélyegkereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

A legújabb és nyári lábakra való tekintettel

szükségem oly anyira van lábamra cipőforrákkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Árán oly alakkal, hogy csöndes lények.

Férfiaknak.

20 cm-es, egy darab pilling borból	2.50
Borított, kényelmes cipő	2.50
Borított, kényelmes cipő, elegáns	3.00
Borított, kényelmes cipő, elegáns	3.50
Borított, kényelmes cipő, elegáns	4.00
Borított, kényelmes cipő, elegáns	4.50
Borított, kényelmes cipő, elegáns	5.00
Borított, kényelmes cipő, elegáns	5.50
Borított, kényelmes cipő, elegáns	6.00

Nőgyűzőknek.

20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50
20 cm-es, csipés cipő, 18 cm. magas selyem csig	2.50

AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

A. Her-Yak palatával szemben.

Richter-Horgony-Pain-Expeller Lintment Capsid comp.

Könn árnyas háriszer ellentétl az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító becsőzölésként alkalmazták kórházban, otthon, társaságban és meghálalokai és az orvosok által becsőzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Lintment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi szappan készítés, melynek egy hártartában sem kellene hiányoznia 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevitelkor alkalmazni igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű utánszót van forgalomban. Ki sem akar megkérődni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utánszót vásárolja.

Richter F. A. és társai, c. é. k. utcai 12. sz. Budapest.

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Bérház 150-300000 frt. mecételeire keresek. Ugyonok kizárva. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. Bérház c. emeleten. 4368-7

Ki Újpesten házat, villát, telket venni vagy eladni, ki oleson... 1345-7

Éz nagy telekkel Rákóc-Kereaszton eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1873-7

ELADÁS.

Elegáns butorok szalon, velour, de Genu, ebédlő-, háló-boroc... 8797-8

Fodrász ajánlkozik uri hölgyeket fésülni. Czim a kiadóhivatalban. 1281-13

Butorvok becses ügyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel bal... 8775-8

KIADÓ SZOBÁK.

Két csinosan butorozott hónapos szoba, külön bejárattal kiadó, esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 4550-10

Elegánsan butorozott hirta 2 ablakes utcai szoba külön előszobával 30 frt-ért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4508-10

Butorozott szobák kinn közelen betenkit 2 frt-ért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 1371-10

Különbejárattal utcai szoba fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4578-10

A Podmaniczky utcában egy nagyon szép 2 ablakes balkonos utcai szoba az első emeleten kiadó. Esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 4572-10

KÜLÖNFÉLE.

Egy nagyon elegáns család a t. közbizony pártfogásért csodált. Czim a kiadóhivatalban. 4414-18

Ügyes fehérvarrónó munkát kaphat. Ajánlkozik tudassák című... 4448-18

Női ruhák varrónó házhoz ajánlkozik, valamint házon kívül is... 4848-18

A legjobb magyar élesztő az „Erdő”-é. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevesebb írókat és művészeket.

Biciklizni, a kiadóhivatalban. 1877-8

Ényvédőtiszt egyenruha olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4288-8

Halálos ítéletet

hoz minden gazdaságnak a poloskákra, ha az ujonnan feltalált és feltalált biztos 1091

„MORT”

poloskákirtószerezzel egyszer is kísérletet tesz, 1 üveg ára esetleg 20, 40, 60 és 1 forint.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA

árogatóstánál

BUDAPESTEN,

IV., Egyetem-utca 11.

Gyógyárak, vegykészítmények, illatszerek és légtisztítók eladó nagy raktárban.

Nettóra 1 kg. 30 kr. Balmit rovarpor 1 kg. 3 forint.

Földet méhviasz padlóbevezető 1/2 m. 3 szinben 1 kg. 1 frt 20 kr. Vidéki megrendelések naponta pontosan esztendőre telnek.

Szabadalmakat

széközl és értékesít a világ valamennyi államában

PATAKY H. és W.

608 Budapest, VIII. ker., Erzsébet-körút 42.

Haját írodák: (Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lippce, Borszló, Prága, Varsó, Hannover, New-York). Erékstési szerződések 1/2 millió értékben kötettek. Szabadalmi perek. Felvilágosítások és prospektusok ingyen. A magyar ker. muzeum képviselősege.

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában,

VIII., József-körút 65. szám

A legnagyobb gavallérok

s viselhetnek készen kapható ruhákat, ha szükségleteiket nálunk fedezik, ahol a raktári ruhák is régi mesterek felügyelete alatt készülnek. A mesteri szabást cégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivételét pedig már az üzlet képe elárulja. Az üzlet vitele most akként lett szervezve, hogy az utcai forgalom kihasználása végett nem csak verseny, de feltétlenül olcsó árakat szabunk. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, nagy választékunk kizárólag tisztogató gyapjúvalóban gyönyörű mintájú helmékből.

Karácsonyi és Társa uri szabók,

IV., Múzeum-körút 39.